

Annika Lähteenmäki

RAAMATUN TUNTEMUS JA KÄYTTÖ NUORISOTYÖSSÄ

Tutkimus nuorisotyönohjaajien näkemyksistä Kalajoen ja Rovaniemen rovastikunnissa

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö
Lokakuu 2015**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Humanistinen ja kasvatustieteiden yksikkö, Ylivieskan yksikkö	Aika Lokakuu 2015	Tekijä/tekijät Annika Lähteenmäki
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi RAAMATUN TUNTEMUS JA KÄYTTÖ NUORISOTYÖSSÄ. Tutkimus nuorisotyönohjaajien näkemyksistä Kalajoen ja Rovaniemen rovastikunnissa.		
Työn ohjaaja KT Reetta Leppälä	Sivumäärä 61+16	
Työelämäohjaaja TM Saija Kronqvist, hiippakuntasihtööri, Oulun hiippakunnan tuomiokapituli		
<p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, kuinka hyvin nuorisotyönohjaajat tuntevat Raamattua ja miten he käyttävät sitä nuorisotyössä. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella kyselyllä Kalajoen ja Rovaniemen rovastikuntien seurakuntiin. Työn hankkeisti Oulun hiippakunnan tuomiokapituli.</p> <p>Työssä käsiteltiin Raamattua kirkossa ja nuorisotyötä. Tutkimuksesta selvisi, että suurin osa nuorisotyönohjaajista pitää Raamattua tärkeänä ja nuorisotyöllä ajatellaan olevan raamatulliset perusteet. Nuorisotyönohjaajat, jotka huolehtivat hengellisestä elämästään, arvostivat Raamattua eniten. Noin kolme neljäsosaa vastaajista koki kaipaavansa tukea Raamatun käyttöönsä tai työhönsä. Vaikka Raamattua käytettiin nuorisotyössä, sen käyttöä tulisi lisätä aikaisempaa enemmän.</p>		
Asiasana Nuorisotyö, nuorisotyönohjaaja, kirkko, kristillinen kasvatus, Raamattu, seurakunta		

ABSTRACT

CENTRIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Humanities and Education, Ylivieska	Date October 2015	Author Annika Lähteenmäki
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis THE KNOWLEDGE AND THE USE OF THE BIBLE. Study on youth workers' views in the deaneries of Kalajoki and Rovaniemi.		
Instructor Ed.D Reetta Leppälä	Pages 61+16	
Supervisor Th.M. Saija Kronqvist, diocesan secretary, the chapter of diocese of Oulu		
<p>The aim of this study was to research how well youth workers know the Bible and how they use it in youth work. The study was carried out as a quantitative survey in the parishes in the areas of Kalajoki and Rovaniemi deaneries. The work was commissioned by the chapter of diocese of Oulu.</p> <p>The thesis focused on the Bible as a part of the church and youth work. The study showed that most of the youth workers think that the Bible is important and there is the biblical basis for youth work. Those youth workers who took care of their spiritual life appreciated the Bible the most. Approximately three out of four respondents experienced that they need support for their use of the Bible or for their work. Even if the Bible was used in youth work, it should be used even more.</p>		
Key words Bible, Christian education, church, parish, youth work, youth worker		

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 RAAMATTU KIRKON TYÖSSÄ	3
2.1 Raamatun asema ja merkitys.....	4
2.2 Raamatun käyttö	6
2.3 Raamatun tulkinta.....	8
3 KIRKON NUORISOTYÖ OSANA KRISTILLISTÄ KASVATUSTA	11
3.1 Nuorisotyön tavoitteet ja työnkuva.....	12
3.2 Nuorisotyönohjaaja kristillisen kasvatuksen ammattilaisena	14
3.3 Nuoret seurakuntalaisina.....	16
3.3.1 Nuoren spiritualiteetti	18
3.3.2 Hengellisen kasvun tukeminen.....	19
4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	22
4.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimusongelmat.....	22
4.2 Aiemmat tutkimukset.....	23
4.3 Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen toteutus	25
4.4 Kyselyn sisältö ja laatiminen	26
4.5 Tutkimuksen kohde	28
4.6 Tutkimuksen luotettavuus.....	30
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET	33
5.1 Nuorisotyönohjaajien Raamatun tuntemus ja hengellisyys	33
5.2 Raamatun ja hengellisyyden näkyminen seurakuntien nuorisotyössä.....	43
6 POHDINTA	53
LÄHTEET	57

LIITTEET

1 JOHDANTO

Raamattu on kirkon peruskirja, jota pidetään Jumalan sanana. Se on ihmisille lohdun ja toivon antaja mutta myös keskustelun herättäjä ja jopa väittelyiden aihe. Parhaimmillaan se osoittaa ihmisille heidän itsekkyytensä ja kääntää katseen Kristukseen, joka kristinuskon mukaisesti on pelastanut jokaisen. Raamatussa kerrotaan tästä lupauksesta, johon ihminen voi turvautua. (Katekismus 2000, 98.) Kaste- ja lähetyskäsken mukaisesti kristittyjen velvollisuutena on kertoa tästä ilosanomasta myös muille.

Augsburgin tunnustus haastaa kirkon toimimaan itsestä ulospäin, sillä sen mukaan kirkon tehtävänä on julistaa evankeliumia ja toimittaa sakramentteja (Augsburgin tunnustus 1530). Kristillinen julistaminen ja opettaminen on mahdollista, jos kirkon työntekijät tuntevat Raamatun sisältöä ja ovat kiinnostuneita sen sanomasta. Myös nuorisotyönohjaajat voivat omalla asiantuntemuksellaan huolehtia, että tulevat sukupolvet saavat kuulla, mistä kristinuskossa on kyse. Nuoret voivat tämän avulla pohtia omia kantojaan sekä saada tukea uskolleen ja koko elämälleen.

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää, millaiseksi nuorisotyönohjaajat kokevat oman Raamatun tuntemuksensa ja miten kristillistä kasvatusta toteutetaan. Työn aihe on tärkeä ja ajankohtainen, sillä kirkosta eroaminen on kasvussa. Vuoden 2013 loppuun mennessä kirkkoon kuului 75,2 prosenttia suomalaisista. Vaikka se on edelleen suurin uskonnollinen yhteisö Suomessa, on huolestuttavaa, että kirkosta eroaminen on vilkkaampaa kuin siihen liittyminen. (Kirkon tilastollinen vuosikirja 2013 2014, 11.) Koko kirkon ja yksittäisten seurakuntien on pohdittava, miten tavoittaa aktiivisten seurakuntalaisten lisäksi

kirkosta eroavat ja sen opista vieraantuneet ihmiset. Yhtenä mahdollisuutena on kiinnittää huomiota omaan osaamiseen ja työn laatuun.

Tutkimukseni kohdistui Kalajoen ja Rovaniemen rovastikunnissa työskenteleviin nuorisotyönohjaajiin ja hankkeistajana toimi Oulun hiippakunnan tuomiokapituli. Tämän myötä oli luontevaa kartoittaa samalla, onko lisäkoulutukselle tarvetta ja millaista tukea nuorisotyönohjaajat mahdollisesti kaipaavat. Työntekijöiden tarpeiden lisäksi oli tärkeää selvittää, miten nuoria tuetaan hengellisesti. Ihmiset kaipaavat ja tarvitsevat seurakuntayhteyttä iästään tai ominaisuuksistaan huolimatta, joten myös nuorille on tarjottava mahdollisuus uskon harjoittamiseen, keskusteluun ja hiljentymiseen (Paananen 2005, 112-113).

Tutkimukseni oli kvantitatiivinen ja se toteutettiin sähköisen kyselylomakkeen avulla. Opinnäytetyön teoriaosuudet tukivat tutkimusta, jonka tutkimusongelmat sivusivat muita nuorisotyönohjaajista tehtyjä tutkimuksia. Tämän takia myös vertailu aiempiin tutkimustuloksiin oli paikoin mahdollista. Teoria-aiheina olivat Raamattu ja nuorisotyö, joita molempia käsittelin erityisesti kirkon työn kannalta. Kokonaisuudessaan tutkimus antoi varsin toiveikkaan kuvan kirkon nuorisotyöstä ja ammattilaisten osaamisesta, vaikka kehittämiselle on aina tarvetta.

2 RAAMATTU KIRKON TYÖSSÄ

Raamattu on kristittyjen pyhä kirja, joka on levinnyt ympäri maailmaa. Sen vaikutus ei rajoitu vain kristittyjen käyttöön, vaan Raamatun merkitys on nähtävissä myös esimerkiksi taiteissa ja lainsäädännössä. (Kuula, Nissinen & Riekkinen 2008, 303, 306.) Raamattu on samalla myös pyhien kirjojen kokoelma eli kaanon, joka jakautuu Vanhan ja Uuden testamentin kaanoniin. Kanan mahdollistaa kirkon ykseyden ja tekee rajan ulkopuolisiin, joiden oppi on ristiriidassa Raamatun kanssa. Lisäksi se muodostaa kokonaisuuden, jonka keskuksena on Jumala. Kristillinen kirkko uskookin, että Raamattu on Jumalan sanaa. Se on yhtä aikaa jumalallinen ja inhimillinen, sillä sen kirjoittajat toimivat Pyhän Hengen vaikutuksesta. (Veijola 2004, 69-71; Häkkinen 2013, 13.)

Raamattu muodostaa keskeisen osan kirkon identiteettiä ja kertoo kristityille pelastushistoriasta, jonka avainhenkilönä toimii Kristus. Kristinusko syntyikin uskosta Jeesuksen ylösnousemukseen, minkä jälkeen kirjoitettiin Uuden testamentin tekstit. (Hautala 2014, 13-14.) Raamatun avulla ihmiselle välittyy Kristuksen armon ja rakkauden sanoma, joten Raamatun selittäminen on yksi kirkon keskeisimmistä tehtävistä (Kuula ym. 2008, 308). Lähetyskäskyn mukaisesti tätä tehtävää on kastamisen lisäksi toteutettava kaikkialla maailmassa. Edelleen on paljon alueita, joissa kristillistä perinnettä ei tunneta ollenkaan. Raamatun ymmärtämiseksi tarvitaankin sitä selittäviä periaatteita, joita voidaan soveltaa kunkin kulttuurin mukaan. (Hautala 2014, 13; Katekismus 2000, 84.)

2.1 Raamatun asema ja merkitys

Kirkkojärjestyksen mukaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon usko pohjautuu Raamattuun ja tunnustuskirjoihin. Vanhan ja Uuden testamentin kirjoja pidetään Jumalan pyhänä sanana ja se toimii myös arviointiperusteena kirkon opille. Kirkon muodostaa pyhien yhteisö, jossa julistetaan evankeliumia ja jaetaan sakramenteja, joten Raamatun sisältö on merkittävä suhteessa kirkon olemassaoloon. Yhteisö tunnustaa kristillisen uskonsa kolmessa uskontunnustuksessa, jotka nekin pohjautuvat Raamatun teksteihin. (Kirkkojärjestys 8.11.1991/1055/1993, luku 1, 1 §; Augsburgin tunnustus 1530.)

1500-luvulla syntyneet tunnustuskirjat ovat seurausta Martti Lutherin ja muiden reformaattoreiden tyytymättömyydestä katolista kirkkoa kohtaan. Kristinuskon ensimmäisten vuosisatojen aikana Raamattu ja uskontunnustukset olivat keskeisimpiä opin määrittelijöitä, mutta keskiajalla niiden rinnalle tulivat paavin lausunnot ja kirkolliskokoukset. Ongelmaksi muodostui eri näkemysten ristiriitaisuus, mikä herätti kysymyksen, kenelle valta kuuluu. Reformaattorit ajattelivat Raamatun olevan ylin auktoriteetti, vaikka eivät pitäneet sitä toki ainoana. Se on muita määrittelevä ohje, kun taas tunnustuskirjoja pidetään toissijaisina ohjeina, jotka perustuvat Raamattuun. (Gassmann & Hendrix 2005, 67-69.)

Luterilaisuus erosi katolisesta kirkosta 1500-luvulla, sillä oppikiistat eivät ratkenneet muulla tavoin. Raamatun korostaminen auktoriteettina näkyi sellaisten opinkohtien poistamisena, jotka olivat sen vastaisia. (Ryökäs 2005, 152.) Esimerkiksi oppia kiirastulesta ja aneiden ostamisesta kritisoitiin, sillä luterilaisen vanhurskauttamisopin mukaan ihmisen pelastus riippuu Jumalasta, eikä ihmisen teoista. Lutherin vaikutuksesta myös Raamattua alettiin kääntää kansan omalle

kielelle, joten sen tuntemus ei ollut enää vain papiston hallussa. Luther ei halunnut, että kansa jää pelkästään oman raamatuntuntemuksensa varaan, mutta kehotti silti yleisen pappeuden vuoksi koettelemaan kirkon opetusta. (Ryökäs 2005, 154; Gassmann & Hendrix 2005, 69.)

Raamatulla on edelleen erityisasema kirjojen joukossa, sillä kirkon opin mukaan se kertoo ihmisille, kuka ja millainen Jumala on. Käsitys Raamatusta auktoriteettina ei ole kuitenkaan itsestäänselvyys kirkossa, ei edes Suomessa. Se ei ole yksimielisesti kirkon uskon perusta, vaan sen rinnalle on tullut ajatus kirkon monista äänistä, minkä perusteella Jumalan sana riippuu yksilöiden sisäisistä kokemuksista. Jos Raamattu ei saa toimia kriteerinä näille monille äänille, voi seurauksena syntyä teologisia kantoja, jotka ovat evankeliumia vastaan. Opilla on siis keskeinen paikkansa, joten Raamatun rinnalla luetaan muun muassa Katekismusta, joka avaa Raamatun pääkohtia tiivistetysti. (Juntunen 2004, 36-37; Peura 2004, 139-140.)

Gallup Ecclesiastica 2011 -tutkimuksen mukaan suomalaisten suhde Raamatun oppeihin on vieraantunut. Vuonna 2011 Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului 77,2 prosenttia suomalaisista, vaikka on huomioitava, että se ei välttämättä tarkoita uskonottomuutta niiden osalta, jotka eivät ole kirkon jäseniä. Tutkimuksen mukaan vain vajaa kolmannes vastaajista ilmoitti uskovansa kristinuskon opettamaan Jumalaan, kun taas esimerkiksi vuonna 1999 prosenttiosuus oli puolet kaikista vastaajista. Heikko sitoutuminen kirkon oppiin haastaa kirkon työntekijöitä päivittämään omaa osaamistaan, mikä merkitsee sekä opin ja Raamatun tuntemusta että avointa uskon asioista puhumista. (Haastettu kirkko 2012, 28-31, 43-44, 377.) Käsitukset kirkon opista tosin jakavat mielipiteitä myös kirkon työntekijöiden keskuudessa, sillä osa heistä ei usko kaikkiin kristillisen uskon peruskäsityksiin, kuten Jeesuksen neitseestä syntymiseen.

Tämän seurauksena he kokevat silloin tällöin ristiriitoja hengellistä työtä tehdessään, vaikka niitä ei yleensä halutakaan tuoda esiin. Lisäksi käsitykset Raamatusta vaihtelevat, joskin suurin osa työntekijöistä pitää Raamattua teoksena, jossa saattaa olla virheitä. (Niemelä 2004, 156-157.)

2.2 Raamatun käyttö

Kirkko pitää Raamattua ja sen käyttöä tärkeänä, sillä sen avulla voidaan tuntea kirkon opin perusta. Se on kaikkia muita kirjoituksia ja perimätietoa arvokkaampi, koska juuri Raamatussa Jumala puhuttelee lukijaansa. Raamattu on siis tarkoitettu jokaisen seurakuntalaisen käyttöön, eikä sen ymmärtäminen rajoitu vain esimerkiksi kirkon työntekijöihin. (Ryökäs 2005, 169.) Luterilaisuudessa korostetaan sanan julistusta ja lukemista, joten yksityinenkin hengellisen elämän harjoittaminen on merkityksellistä. Kyse ei ole vain lukijasta itsestään tai historiallisista tapahtumista, joista Raamatun tekstit kertovat, vaan Jumalan kohtaamisesta. Lutherin mukaan sana ei rajoitu pelkästään kirjoitettuun tekstiin, sillä Jumala puhuu myös koko luomakunnassa. (Raunio 2003, 107-108.)

Kirkko ei koostu vain yksittäisistä ihmisistä, jotka lukevat Raamattua, vaan kirkko on yksi ja yhteinen. Erityisesti luterilaisen käsityksen mukaan kristityillä on yhteinen usko, jonka Pyhä Henki synnyttää sanan ja sakramenttien kautta. Kristillisen käsityksen mukaan ihmiset ovat syntisiä ja tarvitsevat pelastusta, joka vastaanotetaan uskomalla Kristuksen sovitustyöhön. Kristillisen kirkon tehtävänä on julistaa evankeliumia, joten Raamatun lupauksista kertominen on sille olennaista. (Katekismus 2000, 51-52; Puolimatka 2008, 53-54.) Seurakunnan tehtävät on kirjattu myös kirkkolakiin, jossa mainitaan muun muassa jumalanpalvelusten ja kirkollisten toimitusten järjestäminen sekä kristillinen opetus (Kirkkolaki 26.11.1993/1054, 1§).

Kirkon keskeisin paikka käyttää Raamattua on jumalanpalvelus, sillä juuri siellä luetaan ja opetetaan Vanhan ja Uuden testamentin tekstejä (Kuula ym. 2008, 305-306). Sekä jumalanpalveluksia että kirkollisia toimituksia ohjaa kirkkokäsikirja, jossa on valmiita raamatunkohtia kutakin tilaisuutta ja ajankohtaa varten. Ne toimivat usein virikkeenä pappien hartauspuheille, vaikkakin teologiseen osaamiseen vaaditaan myös muuta. Pappi on siis keskeisin Raamatun ja opin asiantuntija seurakunnassa, mutta riittävää Raamatun tuntemusta vaaditaan myös muilta kirkon työntekijöiltä. Asiantuntijuus kehittyy Raamattua lukemalla ja tulkitsemalla sekä tutustumalla myös oman alan tieteellisiin tutkimuksiin. Tavoitteeksi ei riitä, että työntekijä hallitsee perusasiat, vaan päämääränä on opettaa ja syventää niitä seurakuntalaisten parissa. (Köykkä 2005, 56-57; Peltonen 2004, 20.)

Jumalanpalvelusten lisäksi Raamattua käytetään kirkon hengellisissä tilaisuuksissa, kuten raamattu- ja rukouspiireissä. Se on tärkeä osa myös kristillistä kasvatusta, sillä sen tavoitteena on mahdollistaa Jumalan sanan kuuleminen ja vastuulliseksi kristityksi kasvaminen. Raamatun käyttö kuuluu kaikkiin seurakunnan työmuotoihin, eikä se rajoitu vain työntekijöiden järjestämiin tilaisuuksiin. Seurakuntalaisilla on mahdollisuus keskustella ja kysyä työntekijöiltä Raamattuun liittyvistä asioista. (Muhonen & Tirri 2008, 69; Peltonen 2004, 20.) Ihminen on psykodynaaminen kokonaisuus, johon kuuluu myös hengellinen puoli. Raamatusta nousevat tekstit tai opetukset liittyvät tiiviisti yksilön elämänkaareen, joten kirkon on huomioitava kontekstuaalisuus ottaessaan osaa keskusteluun tai käyttäessään muulla tavoin Raamattua. (Kettunen 2005, 363-364.)

Kirkon tapa käyttää Raamattua eroaa esimerkiksi tieteellisestä raamatuntutkimuksesta, joka keskittyy lähinnä tekstien historiallisuuteen ja todellisuuden ymmärtämiseen. Kirkko sen sijaan käyttää Raamattua hengellisessä mielessä, mihin sisältyy lukemisen lisäksi rukousta ja usko siihen, että sanoma Kristuksesta välittyy lukijalle tai kuulijalle. (Kuula ym. 2008, 306-308.) Kirkko toimii Jumalan sanan palvelijana, mikä merkitsee Raamatun arvostamista ylimpänä ohjeena. Näin ollen sillä on suuri vaikutus kirkon julistukseen, lähetykseen sekä hallintoon. Tilastojen mukaan suomalaiset lukevat Raamattua vähemmän kuin aikaisemmin - vain neljä prosenttia luki Raamattua viikoittain vuonna 2011 tehdyn tutkimuksen mukaan. Muutos aikaisempiin vuosiin näkyi parhaiten vuosittain Raamattua lukevissa, sillä vuonna 2007 vuosittain Raamattua lukevia oli 43 prosenttia, kun taas vuonna 2011 vain 22 prosenttia. Muutokset näkyvät myös kirkon työntekijöiden keskuudessa, mihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota, sillä Raamattu on kirkon peruskirja. (Haastettu kirkko 2012, 37-38; Häkkinen 2013, 17-18, 34.)

2.3 Raamatun tulkinta

Raamattu aiheuttaa kirkkokuntien välillä ristiriitoja sen arvostamisen ja opin suhteen, mutta myös luterilaisen kirkon sisällä on näkemuseroja. Erityisesti kirkkojen väliset erot johtuvat pitkälti historiallisesta kehityksestä, erilaisista näkökulmista ja väärinymmärryksistä. Raamattu on hyvin monipuolinen teos, jota voi tulkita monella tapaa. Ensin on kuitenkin otettava selvää kolmesta haasteesta: voiko Raamattu olla yhteisöllisessä mielessä auktoriteetti, miten suhtautua tekstien eroihin ja yhtäläisyyksiin sekä millainen on Raamatun ja kirkon välinen suhde. (Huovinen 2007, 113-114; Koivisto 2007, 30-31.) Kirkolle ei kuitenkaan riitä, että jokainen tulkitsee Raamattua haluamallaan tavalla, vaan luterilainen kirkko

sitoutuu uskontunnustuksiin ja luterilaisiin tunnustuskirjoihin, jotka ohjaavat Raamatun tulkitsemista (Juntunen 2010, 16).

Vaikka kirkon uskon perustana pidetään Raamattua, kirkon työntekijöiden käsitykset eroavat toisistaan. Niemelän (2004) tutkimuksen mukaan noin puolet työntekijöistä pitää Raamattua Jumalan inspiroimana mutta ei tieteellisesti täysin erehtymättömänä. Käsitys edustaa vähemmän konservatiivista sanainspiraatiokäsitystä, jossa hyväksytään Raamatun epätarkkuudet. Ikä vaikuttaa työntekijöiden raamattukäsitykseen, sillä Raamattua erehtymättömänä pitäviä on enemmän yli 60-vuotiaiden kuin sitä nuorempien työntekijöiden keskuudessa. Yli 60-vuotiaista noin kolmannes pitää Raamattua erehtymättömänä, kun taas vain noin kymmenesosa alle 30-vuotiaista ajattelee tällä tavalla. Käsitukset Raamatusta kertovat paljon myös työntekijöiden sitoutumisesta kirkon uskoon, sillä lähes kaikki, jotka pitävät Raamattua Jumalan inspiroimana, sitoutuvat vahvasti kristinuskoon. (Niemelä 2004, 148-151.)

Eroista huolimatta kirkolla on myös yhteisiä periaatteita, jotka auttavat tulkitsemaan Raamattua. Luterilaisen tulkintaperinteen mukaan evankeliumi on Raamatun ydin, joka kertoo ihmisille, miten pelastutaan. Evankeliumi ja Raamattu ovat vuorovaikutussuhteessa, minkä vuoksi Raamattua ei pidetä kirjaimellisesti totena. Fundamentalistisen tulkintaperinteen sijaan pelastushistoriallinen näkemys on lähempänä kirkon tulkintaa, sillä se korostaa sovitusta ja pelastusta. (Gassmann & Hendrix 2005, 74; Kuula ym. 2008, 315-316.) Evankeliumin lisäksi luterilaiseen teologiaan kuuluu käsitys laista, joka on Jumalan tahdon ilmaisu ihmisille. Kun Raamattua tulkitaan tämän periaatteen mukaan, lukijalle välittyy sekä uskon lahja että Jumalan vaatimus parannuksesta. Nämä molemmat tulee sisällyttää kristilliseen elämään, mutta on varottava sekoittamasta evankeliumia ja lakia keskenään. (Gassmann & Hendrix 2005, 83-84.)

Kirkko tuntee myös sola scriptura -periaatteen, jonka mukaan Raamattu on opin ainoa normi. Tämä periaate on kirjattu Yksimielisyyden ohjeeseen, joka on yksi tunnustuskirjoista. Sen tarkoituksena on korostaa Raamatun arvovaltaa ja varmistaa, että Raamattu ja kirkko kuuluvat yhteen. Kirkko ei saa asettua Raamatun yläpuolelle, mutta toisaalta on hyväksyttävä, että kirkko on osa Raamatun syntyprosessia. (Juntunen 2004, 32, 41.) Siihen lukeutuu Raamatun kirjojen kanonisointi, joka vakiinnutti Uuden ja Vanhan testamentin kirjat. Kanonisen lukutavan mukaan Raamatun kirjoja ei ymmärretä yksittäisinä, vaan osana kokonaisuutta, mikä tekee tekstistä monimerkityksellistä. Kristusta pidetään kaanonin keskuksena, sillä muutoin Raamatun sanoma katoaa. (Kuula ym. 2008, 24; Veijola 2004, 70-71.)

Katekismus opettaa, että Jumala kertoo teoistaan ihmisille kaikkina aikoina, joten se ei ole vain historiallinen teos (Katekismus 2000, 98). Klassisen luterilaisen periaatteen mukaan Raamattu selittää itse itseään, mutta on huomioitava myös lukijan subjektiiviset kokemukset, jotka vaikuttavat tulkintaan. Perinteisten tulkintatapojen rinnalle onkin syntynyt kontekstuaalista teologiaa, joka huomioi ympäröivän kulttuurin. Uskonto ja kulttuuri ovat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, minkä seurauksena vähintään toinen niistä muuttuu. Postmoderni maailma tuo mukanaan uusia kysymyksiä liittyen esimerkiksi ekologiaan ja ihmisoikeuksiin, minkä seurauksena kirkkoa haastetaan itsetutkiskeluun. (Hautala 2014, 107-108; Huovinen 2007, 114.)

3 KIRKON NUORISOTYÖ OSANA KRISTILLISTÄ KASVATUSTA

Kristillinen kasvatusta on monitasoinen käsite, jonka määritelmä riippuu asiayhteydestä. Kasvatuksen tavoitteena on muuttaa yksilöä tiettyjen arvojen mukaan, jotta tapahtuisi kehittymistä ja oppimista. Kasvattajan ja kasvatettavan välillä vallitsee vuorovaikutussuhde, joka sisältää harkittuja päämääriä. Kasvatuksesta tekee kristillistä sen erityislaatuisuus - se on tunnustukseen sitoutunutta, minkä vuoksi kasvattaja edustaa kristinuskon mukaisia arvoja ja käsityksiä maailmasta. (Muhonen & Tirri 2008, 64-67.) Lisäksi kristillinen kasvatusta on perinteen välittämistä eteenpäin, sillä kristilliset tavat siirtyvät sukupolvelta toiselle. Kasvatettavat huomioidaan sekä persoonallisina yksilöinä että ryhmän jäseninä ja kasvatustyössä näkyy uskonnollisten elementtien lisäksi inhimillinen puoli. (Halme 2008, 21-22.)

Kirkko on keskeinen kristillistä kasvatusta järjestävä taho, jonka toiminta eroaa yhteiskunnan uskontokasvatuksesta kristillisen uskonsa ja identiteettinsä vuoksi. Yleinen uskontokasvatusta pyrkii välittämään tietoa useista uskonnoista ja tarkastelee niiden vastauksia elämän peruskysymyksiin, joita ihminen voi verrata omaan ajatusmaailmaansa. Kun uskontokasvatusta on kristillistä, oman uskonnon sisältöä pidetään totena. Lähtökohtaisesti on tärkeää, että kasvatettavan ihmisen elämäntilanne otetaan huomioon, jotta hän voi löytää identiteettinsä ja luottamuksen kristilliseen uskoon. (Halme 2008, 20, 184.)

Kirkko ei ole ainoa kristillinen kasvattaja, sillä tunnustuksen mukaisen opetuksen antaminen kuuluu ensisijaisesti lapsen vanhemmille. Kummien ja seurakunnan tehtävänä on tukea tätä kristillistä kasvatustyötä. (Kirkkojärjestys 8.11.1991/1055/1993, luku 3, 1 §.) Kirkon tekemä opetus- ja kasvatustyö perustuu kasteeseen, jossa ihminen otetaan seurakunnan jäseneksi. Hänet nähdään

kokonaisvaltaisesti, sillä kasvatusta on luonteeltaan hengellistä, sosiaalista ja pedagogista. Lapsi tai nuori ei ole vain toiminnan kohde, vaan aktiivinen ja täysivaltainen kirkon jäsen. Yli 15-vuotiaiden nuorten parissa tehtävää kasvatustyötä kutsutaan nuorisotyöksi. (Launonen 2008, 221, 234.)

3.1 Nuorisotyön tavoitteet ja työnkuva

Kirkon nuorisotyön teologisena perustana on Jumalan läsnäolo maailmassa sekä sana ja sakramentit, joissa Kristus on läsnä. Raamatussa olevat kaste- ja lähetyskäsky (Matt. 28:18-20) sekä lasten evankeliumi (Mark. 10:13-16) luovat työlle lähtökohdan, vaikkakaan ne eivät ole ainoita työtä ohjaavia tekijöitä. Nuorisotyön periaatteita ja tavoitteita on koottu kirkon strategioihin ja kehittämissasiakirjoihin, minkä lisäksi kirkkojärjestys velvoittaa tekemään kristillistä kasvatustyötä. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 4-5; Jumala on. Elämä on nyt. Rakkaus liikuttaa. 2004, 6.) Nuorisotyön teologian on oltava koko elämän kattavaa ja nuoren ikätasolle sopivaa. Tavoitteena ei ole kohdata nuoria vain tietyissä elämänvaiheissa, vaan johdattaa heitä useiden vuosien ajan kohti aikuisuutta. (Köykkä 2005, 22, 24.)

Nuorisotyön konkreettisina tavoitteina on tarjota nuorille oikeus kehittyä ja saada tukea kasvuunsa sekä mahdollistaa osallisuus kirkossa. Nuoret nähdään arvokkaina yksilöinä, joiden kohtaaminen on tärkeää. Kohtaamisen edellytyksenä on, että nuori otetaan vakavasti ja häntä kunnioitetaan. (Köykkä 2014, 88; Nuoret seurakuntalaisina 2012, 4.) Kirkko on uskovien yhteisö, johon myös nuoria kutsutaan mukaan. Se ei ole vain rakennus tai organisaatio, vaan kaikki ovat joka hetki osa kirkkoa kohdatakseensa pyhää. Nuorisotyön ja koko seurakunnan velvollisuutena on luoda ja edistää tätä yhteyttä sekä tarjota mielekkäitä mahdollisuuksia syventää uskoa. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 83-85.)

Nuoret seurakuntalaisina -kehittämissasiakirja luettelee kirkon neljäksi perustehtäväksi kasvatuksen, julistuksen, lähetyksen ja palvelun, joista jokainen osa-alue tulisi näkyä myös nuorisotyössä. Kasvatukseen sisältyy nuorten kasvun tukemisen lisäksi hengellisyyden vahvistaminen. Monilla nuorilla kristillisiin asioihin tutustuminen on jäänyt vajaaksi, joten rippikoululla ja sen jälkeisellä toiminnalla voi olla suuri merkitys. Suorin kristillisyyden välittäminen tapahtuu julistamisen kautta ja siitä seuraa kehoitus tehdä lähetystä eteenpäin. Nuoret voivat omassa lähiympäristössään toimia lähetystyöntekijöinä, sillä lähetyskäsky kuuluu kaikille. He eivät kuitenkaan ole ainoastaan toimijoita, vaan tarvitsevat apua ja tukea elämäänsä, minkä vuoksi palvelu eli diakonia onkin neljäntenä perustehtävänä. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 13-14.)

Nuorisotyössä tehdään sekä kokoavaa että etsivää työtä. Kokoavaan työhön kuuluu yhdessä olemista ja tekemistä, sillä seurakunnat järjestävät kerho- ja ryhmätoimintaa, leirejä, retkiä ja tapahtumia. (Porkka 2008, 212-213.) Nuortenillat ovat yksi toimintamuoto, joka erottaa seurakunnan tekemän työn kunnallisesta nuorisotyöstä. Parhaimmillaan niihin sisältyy nuoria kiinnostavia aiheita, aitoa kohtaamista ja mahdollisuus pysähtyä sekä saada kristillistä opetusta. (Paananen 2005, 110, 114-115.) Toki myös eri tahojen kanssa tehtävää yhteistyötä pidetään tärkeänä, sillä se edistää nuorten yksilöllistä kohtaamista. Keskeisinä yhteistyökumppaneina ovat muun muassa erilaiset järjestöt ja oppilaitokset sekä toiset seurakunnat ja hiippakunnat. Yhteisöllisyys ei rajoitu pelkästään samanikäisiin, vaan nuorisotyössä ylitetään myös ikäluokkien rajoja osallistumalla esimerkiksi yhteisiin jumalanpalveluksiin. (Porkka 2008, 208-209, 213.)

Isostoiminta on merkittävä osa nuorisotyötä, sillä isosten avulla rippikoulusta voidaan tehdä entistä mielekkäämpi kokonaisuus ja samalla uusille nuorille

todistetaan, että seurakunnalla on tarjottavanaan monipuolista ja mukavaa tekemistä. Isostoimintaan sisältyy muutakin kuin koulutusta, sillä pääpaino on nuorten mahdollisuuksissa osallistua seurakunnan elämään. Isostaitojen opettaminen on toki tärkeää, mutta keskeisempää on kasvattaa nuorten osallisuutta seurakuntaan ja kristillisyyteen. (Köykkä 2014, 42, 45-46.) Tämän tulee tapahtua avoimessa ilmapiirissä, jossa annetaan tilaa keskustelulle ja vuorovaikutuksellisuudelle. Jos seurakunnat onnistuvat tässä, isostoiminta säilyy vetovoimaisena työmuotona, johon nuoret myös sitoutuvat. (Halme 2008, 203; Porkka 2005, 86.)

Nuorisotyön tavoitteisiin voidaan pyrkiä myös erityisnuorisotyön kautta. Sen avulla voidaan vähentää ja ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä sekä kohdata sellaisia nuoria, joita ei muuten tavoitettaisi. Työn voidaan ajatella olevan myös osa nuorisodiakoniaa, sillä se kohdistuu erityisesti vaikeuksissa oleviin nuoriin. Työntekijät menevät konkreettisesti sinne, missä nuoret ovat ja pyrkivät kohtaamaan heitä. (Nivala 2005, 138-139, 143.) Nuoria voi tavoittaa myös sosiaalisen median kautta, minkä avulla nuorisotyönohjaajat voivat olla entistä tiiviimmin läsnä heidän elämässään (Köykkä 2014, 223).

3.2 Nuorisotyönohjaaja kristillisen kasvatuksen ammattilaisena

Nuorisotyönohjaaja on kasvatuksen ammattilainen, joka työskentelee kirkon virassa. Hänen vaikutuksensa lapsi- ja nuorisotyöhön on suuri, sillä monen nuoren näkemys seurakunnasta voi perustua nimenomaan nuorisotyönohjaajaan. Vaikka nuorisotyönohjaajat on melko nuori ammattikunta, on se vakiinnuttanut paikkansa kirkossa. (Jantunen 2004, 3, 21.) Ammattikorkeakoulun tutkinto, joka sisältää 90 opintopisteen verran teologisia ja kirkollisia opintoja, antaa piispainkokouksen päätöksen (2005) mukaisesti kelpoisuuden

nuorisotyönohjaajan virkaan. Koulutuksen avulla nuorisotyönohjaajat saavat valmiuksia kasvattaa, ohjata ja kouluttaa nuoria sekä kehittävät vahvan identiteetin kasvatuksen ammattilaisina. (Piispainkokouksen pöytäkirja 13-14.9.2005, 14 §; Salomäki 2004, 11.)

Nuorisotyönohjaajan työn keskuksessa ovat nuoret ja heidän perheensä. Ihmisiä kohdataan sekä yksilöinä että ryhmien kanssa toimimalla ja siihen sisältyy muun muassa tukemista ja ohjaamista. Tavoitteena on rohkaista nuoria elämään kristillisessä uskossa ja löytämään oma paikkansa seurakunnassa sekä tukea heitä erilaisissa elämäntilanteissa. Nuorisotyönohjaajan työnkuvaan liittyy paljon myös työn suunnittelua ja kehittämistä sekä esimerkiksi vapaaehtoistyön organisoimista ja yhteistyön tekemistä eri tahojen, kuten koulu- ja nuorisotoimen kanssa. Työntekijältä vaaditaan neljänlaista osaamista - hengellistä, pedagogista, yhteiskunnallista ja kehittämisosaamista. (Kirkon nuorisotyönohjaajan ydinosaaminen 2010, 1-2.)

Nuorten parissa toimiessaan nuorisotyönohjaaja on parhaimmillaan mahdollistaja, joka antaa nuorille tunteen, että he ovat tärkeitä. Nuorten kunnioittaminen onkin yksi tärkeimmistä nuorisotyönohjaajan osaamisalueista, kun taas työntekijän luonteenpiirteet ja kiinnostuksen kohteet voivat vaihdella runsaastikin. Lähes kaikenlaiset ihmiset sopivat nuorisotyöhön, kunhan he osaavat kunnioittaa nuoria. (Köykkä 2014, 110, 114.)

Kirkon työtä pidetään yleensä kutsumustyönä, joten nuorisotyönohjaajan työhön liittyy usein kokonaisvaltainen ja henkilökohtainen suhde. Kutsumukseen kuuluu sekä sisäinen että ulkoinen kutsumus. Teologisesti tarkasteltuna Jumala antaa ihmiselle kutsun, joka motivoi tulevaa työntekijää. Ulkoinen kutsu on kirkon ja seurakunnan kutsu tiettyyn työtehtävään, joka edellyttää sitoutumista. (Kokkonen

& Kokkonen 2008, 246.) Nuorisotyönohjaajaksi valmistuttuaan ammattilaiset eivät kuitenkaan automaattisesti hakeudu seurakunnan virkoihin, sillä tutkinto mahdollistaa myös muille aloille työllistymisen. Raskin, Kainulaisen ja Pasasen (2003) tutkimus osoittaa, että nuorisotyönohjaajien koulutus ei anna riittävästi valmiuksia kirkolliseen identiteettiin. Myös heidän heikkoa kristillistä tietämystään pidetään tulevaisuuden haasteena. (Niemelä 2004, 33-34.)

Vuonna 2002 tehdyn tutkimuksen mukaan nuorisotyönohjaajat ovat perinteisiä arvoja kunnioittavia, yhteisöllisiä, vastuullisia sekä joustavia. Suurin osa vastanneista sitoutui kirkon opetukseen ja "erittäin sitoutuneita" olikin 84 prosenttia. Yli puolet ajatteli Raamatun olevan Jumalan inspiroima, mutta sisältävän myös oman aikansa käsityksiä. Usko oli suurimmalle osalle nuorisotyönohjaajista tärkeä ja uskonelämän hoitamiseen kuului tärkeänä osana rukous. Sen sijaan Raamatun lukeminen oli tulosten mukaan passiivista verrattuna muihin uskonelämän hoitamisen osa-alueisiin eli rukoiluun, ehtoolliseen ja seurakuntayhteyteen. (Niemelä 2005, 245, 249-250, 252.) On myös toisaalta huomioitava, että Jantusen (2004) tutkimuksen mukaan nuorisotyönohjaajat tarvitsisivat enemmän tukea Raamatun ja kirkon opin tunteuksessa sekä muissa työssä vaadittavissa taidoissa (Jantunen 2004, 194-195).

3.3 Nuoret seurakuntalaisina

Nuoruus ja erityisesti murrosikä on kehitysvaihe, jolloin ei olla enää lapsia mutta ei vielä aikuisiakaan. Siihen liittyy fyysisiä muutoksia, ajattelun kehittymistä ja uusien sosiaalisten suhteiden luomista. Nuoret pystyvät omilla valinnoillaan vaikuttamaan asioihinsa, mikä saattaa muuttaa merkittävästikin omaa tulevaisuutta. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2014,

142.) Seurakunnan nuorisotyössä kohdataan yli 15-vuotiaita nuoria, joiden ikäryhmissä vallitsee kehitysvaiheen mukaisesti identiteettikriisi. Nuoret samaistuvat tiettyihin ihmisiin, minkä kautta he luovat minäkuvaansa. Elämänvaiheeseen liittyy myös omien rajojen kokeilua ja maailmankatsomuksen kehittämistä. (Dunderfelt 2011, 84-85.)

Koska nuoret pyrkivät kehittämään omaa itseään ja selvittämään, millaisia he ovat, he itsenäistyvät ja irtautuvat vähitellen vanhemmistaan ja muista auktoriteeteista. Nuorisotyössä on hyvä huomioida nuorten elämäntilanne ja kasvuun liittyvät asiat. Kysely, kapinointi ja kriittisyys ovat tyypillisiä keinoja hahmottaa lähiympäristöä uudelleen, joten niille on annettava seurakunnassa tilaa. Kristillisen kasvatuksen on oltava vuorovaikutteista ja luottamusta herättävää. Ylhäältäpäin annetut vastaukset ja kritiikitön sanoma eivät ole yhtä hedelmällisiä kuin keskustelun herättäminen ja nuorten saamat omat oivallukset. (Halme 2008, 190-191.) Toisaalta nuoret saattavat odottaa, että kirkko on hengellinen ja arvostaa siihen liittyviä asioita. Nuorisotyössä on oltava turvallisia aikuisia, jotka myös vastaavat nuorten kysymyksiin ja ovat tarvittaessa apuna. (Köykkä 2014, 133.)

Seurakunta ei rakennu vain sellaisista nuorista, jotka käyvät seurakunnan kokoavassa toiminnassa. Nuorisotyössä harjoitetaankin yhä enemmän tavoitettavaa työtä, jossa mennään sinne, missä nuoret jo ovat. Tällä tavoin yhteisöllisyyden käsite laajenee ja nuoria voidaan kohdata enemmän, mikä merkitsee myös ajan antamista ja aitoa läsnäoloa. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 26.) Vaikka julistustyö ei ole aina suoraa, perimmäisenä tavoitteena on kuitenkin, että nuoret voisivat löytää kristillisestä uskosta perustan, joka kantaa läpi elämän. Nuorisotyössä on myös keskeistä ajatus siitä, että jokainen on arvokas ja

ainutlaatuinen ja siksi jokainen nuori pyritäänkin kohtaamaan yksilöllisesti. (Riekkinen 2008, 88-89, 92.)

3.3.1 Nuoren spiritualiteetti

Spiritualiteetti on laaja käsite, jolle ei ole olemassa yksiselitteistä määritelmää. Kristinuskon näkökulmasta sitä pidetään ihmisen henkisenä ja hengellisenä todellisuutena, joka on sidoksissa sekä yksilön omaan uskon harjoittamiseen että kirkon yhteisöllisyyteen. Sanana se merkitsee hengellistä elämää, johon kuuluu henkilökohtaisia uskomuksia ja valintoja. Kristillisen käsityksen mukaan spiritualiteetti on siis jokaisen oma, mutta sitä pidetään Pyhän Hengen synnyttämänä. (Halme 2008, 58; Kotila 2003, 13-14.) Vaikka ihminen ei olisi kiinnostunut kirkon uskonnollisuudesta, jokaisella on kuitenkin kaipuu henkisyyteen ja syvällisten asioiden pohdintaan (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 49).

Kristityn elämä on hengellinen matka, joka alkaa kasteesta ja päättyy kuolemaan. Spiritualiteetti ja uskonelämän hoitaminen kuuluvat siis osaksi nuortenkin elämää. Uskonelämän hoitaminen voi tapahtua myös muulla tavoin kuin osallistumalla aktiivisesti seurakunnan toimintaan. (Holopainen 2008, 361-362.) Toisaalta hengellinen elämä ei ole pelkästään yksityinen asia, vaan se on yhteydessä muihin ihmisiin. Sillä on poliittisia ja sosiaalisia ulottuvuuksia, mutta keskeisintä on suhde persoonalliseen Jumalaan. (Tuominen 2005, 36-37.)

Nuoret toteuttavat omaa spiritualiteettiaan kyselemällä ja kyseenalaistamalla sekä joskus kapinoimallakin. Elämän suuret kysymykset tuntuvat kiinnostavilta ja niihin on myös saatava vastauksia. Nuoruusikään kuuluukin tietynlainen ehdottomuus, jossa luodaan mustavalkoisia päätelmiä ja odotuksia. Joskus omia

mielipiteitä on vaikea sanoittaa tai edes hahmottaa, mikä kertoo hengellisen elämän monimutkaisuudesta. (Holopainen 2008, 362; Tuominen 2005, 38-39.) Myös maailman monet väitetyt totuudet ja yhteiskunnan nopea muuttuminen vaikeuttavat nuorten identiteetin ja maailmankatsomuksen luomista. Kristillisen identiteetin omaksumista edesauttaa konkreettinen osallistuminen ja yhteisössä toimiminen. (Halme 2008, 187-188.)

Ihanteellisessa tilanteessa nuorten spiritualiteetti toteutuu kirkon yhteydessä. Kirkko on pyhien yhteisö, jossa eletään uskoa todeksi, vastaanotetaan sanaa ja sakramenteja sekä toteutetaan lähimmäisenrakkautta. Kirkko julistaa evankeliumia ja syntien anteeksiantoa. Kun nuoret omaksuvat näitä uskon salaisuuksia, he pääsevät entistä paremmin osaksi pyhien yhteisöä ja lopulta kirkon jatkumo on mahdollista. (Peura 2003, 166, 185.) Nuorisotyössä kyse ei ole vain tiedollisten asioiden oppimisesta, vaan myös pyhän kohtaamisesta. Jotta kirkon tehtävä voisi toteutua, on lähdettävä liikkeelle nuorten ajankohtaisista kysymyksistä. (Nuoret seurakuntalaisina 2012, 14.)

3.3.2 Hengellisen kasvun tukeminen

Nuorisotyönohjaajan ydinosamiseen kuuluu yhtenä osana hengellinen osaaminen, joka sisältää tiedollisen osaamisen lisäksi esimerkiksi keskusteluapua ja hengellistä tukemista. Nuorisotyöhön kuuluu sielunhoitoa sekä jumalanpalvelus- ja rukouselämää, joihin liittyy myös pyhän kohtaamista ja hiljaisuutta. (Kirkon nuorisotyönohjaajan ydinosaminen 2010, 2-3.) Nuorilla on oikeus tulla kuulluiksi ja arvostetuiksi, mihin liittyy myös nuorten spiritualiteetin kunnioittaminen. Tämän toteuttaakseen nuorisotyönohjaajan tai muun nuorten parissa työskentelevän on otettava selvää myös omasta spiritualiteetistaan. (Tuominen 2005, 83.)

Nuorten spiritualiteettia ja hengellistä kasvua voi tukea aidon kiinnostuksen kautta. On tärkeää korostaa yksilöiden ainutlaatuisuutta, ymmärtää erilaisia mielipiteitä ja reagoida nuorten ajatteluun asiallisella tavalla, sillä sen avulla nuoret saavat tilaa ihmettelylle. Tukeminen ei yksistään riitä hengellisen elämän vahvistamiseksi, vaikka manipulaatiotakaan ei saa harjoittaa. Kasvun tukeminen on hengellistä ohjausta, johon sisältyy keskustelua ja konkreettisten neuvojen antamista. Nuoria tulee ohjata rukoukseen, Raamatun lukemiseen, ehtoollisella käymiseen, jumalanpalvelukseen ja muuhun seurakuntayhteyteen sekä rippiin. Neuvot tuntuvat nuorista uskottavilta, mikäli työntekijä itse näyttää esimerkkiä eli toimii neuvojensa mukaan. (Tuominen 2005, 39-41.)

Nuorisotyössä on tärkeää kertoa Jumalasta ja hyvän elämän periaatteista sekä harjoittaa hartauselämää, sillä sen pohjalle nuoret rakentavat omaa vakaumustaan. Säännöllinen hiljentyminen on hyvä keino tukea nuorten hengellistä kasvua. Siihen liittyy hiljaisuuden lisäksi musiikkia, rukousta, Raamatun lukemista ja puhetta, minkä avulla voidaan tarjota myös Jumalan läheisyyttä. Nuorten elämään liittyy huolia, iloja ja murheita, jotka voi kristinuskon ydinolemuksen mukaisesti viedä Jumalan eteen. (Köykkä 2014, 134-135.) Mikäli kristillinen kasvatus on onnistunut, luottamus Jumalaan vahvistuu. Vuorovaikutuksellinen suhde kirkon kanssa tukee nuoria heidän elämänkysymyksissään ja voi muuttaa heidän elämänsä suuntaa. (Halme 2008, 184-185.)

Raamattu on Jumalan sana, joka herättää ihmisissä luottamuksen ja rohkeuden (Katekismus 2000, 98). Raamattua voi käyttää apuna nuorten kasvun tukemisessa monin eri tavoin, mutta erityisesti spiritualiteettia tukeva keino on lukea Raamattua hitaasti mietiskellen ja rukoillen. Nuoria tulee kannustaa

omakohtaiseen Raamatun lukemiseen, mutta tärkeää on myös lukea ja pohtia sitä yhdessä esimerkiksi raamattupiireissä, nuortenilloissa ja jumalanpalveluksissa. Monipuoliset raamattutyöskentelyt, kuten draamat ja kilpailut, motivoivat nuoria ja ottavat huomioon nuorten erilaisuuden. Raamatun lukemisen tarkoituksena on herättää lukijassaan iloa ja toivoa, minkä lisäksi sieltä voi löytää pelastavan Jumalan. (Tuominen 2005, 44, 47.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tämä tutkimus sai alkunsa kysymyksestä, miten Raamattua pidetään esillä kirkon nuorisotyössä. Kysymystä on pohdittu seurakunnissa, nuorisotyönohjaajia kouluttavissa ammattikorkeakouluissa sekä aikaisemmissa tutkimuksissa. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli omalta osaltaan tuoda lisää tutkimustietoa nuorisotyön tilanteesta ja nuorisotyönohjaajien osaamisesta.

4.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tutkimusongelmat

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää, minkälaiseksi kirkon nuorisotyönohjaajat kokevat Raamatun tuntemuksensa ja millä tavalla Raamattu on esillä seurakuntien nuorisotyössä. Tutkimuksen otoksen rajasin Kalajoen ja Rovaniemen rovastikunnissa työskenteleviin nuorisotyönohjaajiin. Tutkimusaihe on edelleen tärkeä ja ajankohtainen, sillä kirkosta eroaminen ja näin ollen siitä vieraantuminen on kasvussa. On tärkeää, että kirkko pitää yllä hengellistä identiteettiä ja selvittää, mikä merkitys Raamatulla ja kirkon opilla on suhteessa kirkon elämään ja jatkumoon.

Tutkimuksen yhdeksi tavoitteeksi tuli mahdollistaa nuorisotyönohjaajien konkreettisten toiveiden kuuntelu. Niiden avulla voidaan tulevaisuudessa kehittää tuomiokapitulin tarjoamaa tukea ja täydennyskoulutusta, jotta tarjonta vastaisi entistä paremmin ammattilaisten tarpeita. Nuorisotyönohjaajien tukeminen on yksi keino, jonka avulla sekä työntekijät että nuoret voivat sitoutua Raamatusta ja kirkon perinteestä nouseviin arvoihin. Tutkimukseni tutkimusongelmat tiivistyivät kahteen kysymykseen:

1. Minkälaiseksi kirkon nuorisotyönohjaajat kokevat Raamatun tuntemuksensa?
2. Miten kristillistä kasvatusta ja opetusta toteutetaan seurakuntien nuorisotyössä?

Ensimmäiseen tutkimusongelmaan liittyi vahvasti työntekijöiden oma subjektiivinen kokemus, minkä lisäksi kartoitin onko lisäkoulutukselle tarvetta. Jälkimmäinen tutkimusongelma keskittyi käytännön työhön seurakunnissa. Kirkkojärjestyksen mukaan seurakuntien on huolehdittava eri-ikäisten jäsenten kristillisestä kasvatuksesta ja hengellisen elämän hoitamisesta, joten se koskee myös rippikoulun jälkeistä nuorisotyötä (Kirkkojärjestys 8.11.1991/1055/1993, 2§). Tutkimusongelman pääpaino oli kysymyksessä, tukeeko nuorisotyön toiminta nuorten spiritualiteettia ja mikä Raamatun rooli on suhteessa kristilliseen kasvatukseen.

4.2 Aiemmat tutkimukset

Nuorisotyönohjaajien Raamatun tuntemukseen ja käyttöön liittyviä tuoreita tutkimuksia ei ole juurikaan saatavilla. Aihetta sivuavia tutkimuksia on useita, joskin osa niistä koskee nuorisotyönohjaajien lisäksi myös muita kirkon työntekijöitä. Tutkimuksien vähäisyys ja julkaisuajankohdat ovat samalla perusteina oman tutkimukseni tarpeellisuudelle.

Kai Jantusen (2004) ylemmän pastoraalitutkinnon tutkimus liittyy osittain omaan tutkimukseeni, sillä työ käsittelee nuorisotyönohjaajan viran kehittämistarpeita. Siitä käy ilmi, että Raamatun ja teologisten aineiden opetuksessa on puutteita, mutta työelämään siirtyneet nuorisotyönohjaajat eivät välttämättä hakeudu täydennyskoulutukseen, vaikka tarvetta olisi. Tutkimuksen mukaan aktiivinen hengellisen elämän hoitaminen on vahvasti sidoksissa näkemyksiin, joiden mukaan nuorisotyönohjaajan virka on hengellinen ja kutsumukseen perustuva.

Raamatun lukemisella on positiivinen vaikutus julistustyöhön ja työssä jaksamiseen. (Jantunen 2004, 194-195, 203.)

Hanna Salomäki (2004) on tutkinut, millainen ammatti-identiteetti nuorisotyöntekijöillä on ja millaiseksi he kokevat koulutustarpeensa. Tutkimus on toteutettu Lapuan ja Oulun hiippakunnan alueella. Tutkimuksesta selviää, että Raamattuun, hengelliseen ohjaukseen ja sielunhoitoon liittyvälle koulutukselle on tarvetta. Tulevaisuus tuntuu vastaajista haastavalta, sillä kristillisen sanoman esillä pitäminen vaikeutuu ja hengelliseen elämään liittyvät kysymykset mietityttävät. Tutkimus herättääkin kysymyksen, tuetaanko nuorisotyöntekijöitä riittävästi, jotta he voivat toimia kristillisinä kasvattajina lapsille ja nuorille. (Salomäki 2004, 64, 69-70.)

Nonna-Omena Helojoki (2010) on tutkinut opinnäytetyössään, kuinka uskonnollista kirkon nuorille suuntaama toiminta on, onko nuorisotyönohjaajilla koulutustarpeita ja miltä seurakuntien nuorisotyön tulevaisuus näyttää. Haastatteluista saatujen tulosten mukaan nuorisotyönohjaajat pitävät itsestään selvänä, että kristillistä sanomaa tuodaan esiin, joskin toimintatavat vaihtelevat runsaasti. Hartautta pidetään tärkeänä asiana, joka ylläpitää ja edistää hengellisyyttä. Raamattu sen sijaan ei tunnu olevan keskiössä kaikkien vastaajien osalta, vaan lasten ja nuorten kohtaamista pidetään tärkeämpänä kuin uskonnollisuutta. (Helojoki 2010, 18-20.)

Kati Niemelä (2004) on tutkinut, miten seurakuntien työntekijät sitoutuvat kirkkoon ja uskoon. Kysely ei rajoitu siis pelkästään nuorisotyönohjaajiin, vaan se kattaa myös muut hengellistä työtä tekevät. Yhtenä tarkastelun kohteena on käsitys Raamatusta. Tulosten perusteella 53 prosenttia nuorisotyönohjaajista pitää Raamattua Jumalan inspiroimana mutta joka voi sisältää oman aikansa käsityksiä.

Toisaalta melkein puolet nuorisotyönohjaajista kokee joskus ristiriitoja kirkon opetuksen ja omien näkemystensä välillä. Siitä huolimatta 84 prosenttia nuorisotyönohjaajista on erittäin sitoutunut uskoon, mikä voi heijastua myös hengellisen työn tekemiseen. (Niemelä 2004, 104, 120, 150.)

4.3 Tutkimusmenetelmä ja tutkimuksen toteutus

Tein tutkimukseni kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, vaikka kohderyhmään kuului vain kolmekymmentä henkilöä. Opinnäytetyötä ajatellen kvalitatiivinen tutkimus ei olisi käynyt kyseeseen, sillä kolmenkymmenen tutkittavan haastattelu olisi vienyt liian paljon aikaa. Lisäksi pelkästään laadullisen tutkimuksen avulla saatuja tuloksia olisi ollut hankalaa vertailla keskenään. Tutkittavan ilmiön tulee olla selkeä, jotta kvantitatiivisesta tutkimuksesta on hyötyä. Vaikka pyrin kvalitatiivisen tutkimuksen tapaan myös ymmärtämään ilmiötä, keskeisimmäksi tavoitteeksi tuli saada selkeitä vastauksia tutkimusongelmiin, mikä taas on tyypillistä kvantitatiiviselle tutkimukselle. (Kananen 2008, 10-11.)

Toteutin tutkimuksen Webropol-kyselynä, jonka linkin lähetin nuorisotyönohjaajille sähköpostilla. Linkki oli osa saatekirjettä (LIITE 1), jossa kerroin kyselyn tarkoituksesta. Kyselylomakkeen (LIITE 2) sisällön suunnittelin kesän 2015 aikana ja kysely oli auki elokuun loppupuolelta alkaen aina syyskuun puoliväliin saakka. Nuorisotyönohjaajat saivat vastata kyselyyn silloin, kun itse halusivat ja ehtivät. Kerroin kyselyyn vastaamiseen vievän aikaa noin 15-20 minuuttia, joten he osasivat etukäteen varata riittävästi aikaa sen tekemiseen. Lisäksi kerroin, että kysely on mahdollista tehdä täysin anonyymisti, eikä yksittäisiä vastaajia nosteta esiin edes tutkimustuloksia esitellessä. Syyskuun aikana lähetin vielä uudelleen sähköpostiviestin, jossa muistutin

kyselylomakkeesta ja sainkin vielä lisää vastauksia henkilöiltä, jotka muuten olisivat unohtaneet kyselyn.

Toin kyselyn yhteydessä esiin, että kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista mutta riittävien tutkimustulosten saamiseksi tärkeää. Tämäntapainen joustavuus on kuitenkin ongelmallista, sillä se voi kannustaa passiivisuuteen, jonka vuoksi sähköpostilla tullut linkki jää avaamatta. Toisaalta on järkevää ja aikaa säästävää, että haastattelijaa ei itse tarvita paikalle. Avointen kysymysten vastaukset saattavat jäädä vajaiksi, mutta parhaassa tapauksessa ne voivat olla suoria ja henkilökohtaisia. Lisäksi vastaukset saadaan tehokkaasti tutkimuksen tekijän haltuun, mikä sekin säästää aikaa. (Heikkilä 1998, 20.)

4.4 Kyselyn sisältö ja laatiminen

Kyselylomake sisälsi 47 kysymystä, joista suurin osa oli strukturoituja kysymyksiä ja osa avoimia. Lomake jakautui neljään osaan sisältäen vastaajan taustatietoja, hengellistä elämää, Raamatun tietämystä sekä seurakunnan nuorisotyötä koskevat osuudet. Taustatietoihin liittyen kysyin vastaajien sukupuolta, ikää, työkokemuksen määrää, koulutusta sekä työskentelyhiippakuntaa. Yleensä taustamuuttujien kysyminen voi olla arkaluonteista ja osuus on hyvä sijoittaa loppuun, mutta koska kysely toteutettiin anonyymisti, kysymysten sijoittuminen alkuun oli perusteltua (Kananen 2008, 33).

Taustatietojen jälkeen kysyin nuorisotyönohjaajien hengelliseen elämään liittyviä asioita, jotka toimivat pohjustuksena Raamatun tuntemukselle ja käytölle. Niiden osuus oli pieni suhteessa koko kyselyyn, mutta ne antoivat runsaasti tietoa nuorisotyönohjaajien uskonelämän hoitamisen aktiivisuudesta, tärkeänä pitämistä asioista sekä herätysliikkeiden vaikutuksesta. Kysymykset olivat strukturoituja,

joten vastausvaihtoehdot olivat valmiina. Mikään kysymyksistä ei ollut pakollinen, joten vastaaja saattoi jättää kohtia myös kokonaan tyhjiksi. Se antoi vastaajalle mahdollisuuden olla ottamatta kantaa asioihin, joista hän ei tiennyt tai joihin ei halunnut vastata. (Kananen 2008, 24.)

Raamattuun liittyvät kysymykset sisälsivät sekä strukturoituja että avoimia kysymyksiä. Niitä on hankalaa käsitellä, mutta toisaalta ne mahdollistavat sellaisten vastausten saamisen, joita ei muulla tavalla saisi (Kananen 2008, 26). Raamattuun liittyvien kysymysten tarkoituksena oli kartoittaa nuorisotyönohjaajien omaa kokemusta Raamatun tuntemuksestaan sekä selvittää mahdollista tarvetta lisäkoulutukselle ja -tuelle. Samalla huomioitiin, miten muut tekijät, kuten koko työyhteisö, vaikuttavat nuorisotyönohjaajien omaan kokemukseen. Vastausten perusteella oli mahdollista selvittää, kuinka tärkeiksi he kokevat Raamatun ja sen käyttöön liittyvät asiat nuorisotyönohjaajan virassa toimiessaan.

Kyselyn viimeinen osuus sisälsi tarkempaa tietoa Raamatun käytöstä varsinaisessa työssä. Strukturoitujen kysymysten avulla selvitin, miten Raamattu ja hengellisyys näkyvät nuorisotyön eri toiminnoissa. Lopussa oli mahdollista arvioida työn onnistumista ja pohtia kehitysideoita sekä kertoa omin sanoin nuorisotyöstä, jota omassa työskentelyseurakunnassa toteutetaan. Kokonaisuudessaan kyselyssä oli paljon myös puoliksi strukturoituja kysymyksiä, sillä ne tarjosivat mahdollisuuden tarkentaa omaa vastausta kirjoittamalla.

Kyselylomaketta laatiessani hyödynsin lähdekirjallisuutta sekä aiempia tutkimuksia. Näistä tärkeimpiä olivat Kai Jantusen *Monitaitaja ja kasvattaja - ammattina seurakunnan nuorisotyö*. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyönohjaajan viran kehittämistarpeet (2004) sekä Kati Niemelän *Uskonko*

niin kuin opetan? Seurakuntatyöntekijä uskon ja elämän ristipaineessa (2004). Ennen kyselyn julkaisemista tutustuin myös kirkon henkilöstökoulutuksen tavoitteisiin, ja teinkin niiden pohjalta kyselylomakkeeseen muokkauksia. Lisäksi kirkon nuorisotyönohjaajan ydinosamiskuvauksesta oli hyötyä kyselyä laatiessa. Tulokset analysoitiin ja tilastoitiin Excel-taulukkolaskentaohjelman avulla ja Word-ohjelma oli tärkein väline avoimia vastauksia siirtäessä ja ryhmiteltäessä.

4.5 Tutkimuksen kohde

Valitsin tutkimuksen kohteeksi kaksi rovastikuntaa, Kalajoen ja Rovaniemen, jotka sijaitsevat Oulun hiippakunnan alueella. Kvantitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä valita pieni joukko tutkittavia eli otos, jota voidaan verrata perusjoukkoon (Kananen 2008, 70). Tutkimukseni perusjoukkona oli Oulun hiippakunnassa työskentelevät nuorisotyönohjaajat. Koska kyseinen hiippakunta on Suomen maantieteellisesti laajin, oli perusteltua valita kaksi eri puolella hiippakuntaa sijaitsevaa rovastikuntaa. Otos oli varsin pieni, mikä oli harkittu päätös tutkimustulosten saamiseksi ja analysoinnin helpottamiseksi.

Otokseen kuului yhteensä 30 nuorisotyönohjaajaa, jotka työskentelivät joko vakinaisessa tai määräaikaisessa virassa tai sijaisena. Erityisnuorisotyönohjaajat sekä partiotyöstä vastaavat työntekijät jäivät otoksen ulkopuolelle, joten kaikki tutkittavat tekivät varhaisnuoriso-, nuoriso- tai rippikoulutyötä tai niitä kaikkia. Kalajoen rovastikunnan 11 seurakunnassa työskenteli 17 nuorisotyönohjaajaa, kun taas Rovaniemen rovastikunnan kuudessa seurakunnassa vastaava luku oli 13. Kyselyyn vastasi 19 nuorisotyönohjaajaa, joten vastausprosentiksi tuli noin 63,3. Vastaajista 12 ilmoitti työskentelevänsä Kalajoen rovastikunnassa ja loput 7 Rovaniemen rovastikunnassa.

Vastaajista 13 oli naisia ja loput kuusi miehiä. Heistä suurin osa eli 13 ilmoitti työskentelevänsä vakinaisessa virassa ja vastaajista viisi oli sijaisia. Vain yksi kertoi työskentelevänsä määräaikaaisessa virassa. Kahta vastaajaa lukuun ottamatta nuorisotyötä tekevillä oli ammattiaan vastaava koulutus. Heistä jopa kolmetoista oli opiskellut Raudaskylällä, joko ammattikorkeakoulu- tai opistotasoisien koulutuksen riippuen valmistumisvuodesta. Raudaskylän suurta osuutta voi selittää opiskelupaikan sijainti - se on ainoa kirkon nuorisotyönohjaajia kouluttava oppilaitos, joka sijaitsee Pohjois-Suomessa. Diakonia-ammattikorkeakoulussa opiskelleita oli vain kolme kaikista vastaajista. Loput ilmoittivat opiskelupaikakseen joko Helsingin yliopiston, Lapin ammattioppilaitoksen tai Suomen Raamattuopiston.

Vastaajien ikä jakautui melko epätasaisesti, sillä 20-29-vuotiaita oli kuusi kaikista vastaajista, kun taas enemmistö eli yhdeksän ilmoitti iäkseen 30-39 vuotta. Vastaajista vain yksi oli 40-49-vuotias ja loput kolme vastasivat olevansa 50-59-vuotiaita. Samankaltainen hajonta näkyi työkokemusta kysyttäessä, sillä selvää enemmistöä ei ollut tietylle työvuosien määrälle. Tuloksista kävi kuitenkin ilmi, että suurin osa vastaajista oli työskennellyt yhdessä tai useammassa seurakunnassa 3-10 vuotta. Vain kahdella vastaajista oli yli 25 vuoden työkokemus nuorisotyönohjaajana, mutta oli otettava huomioon vastaajien ikäjakauma, joka painottui alle keski-ikäisiin. Tuloksista oli myös pääteltävissä, että suurin osa oli työskennellyt pisimpään nimenomaan nykyisessä työpaikassaan. Työntekijöiden työkokemus on tarkemmin eriteltyä seuraavassa taulukossa (TAULUKKO 1).

TAULUKKO 1. Nuorisotyönohjaajien työkokemus. (N=19)

Vuodet	Työkokemus nykyisessä srk:ssa	Työkokemus yhteensä
Alle vuosi	1	1
1-2 vuotta	3	3
3-5 vuotta	6	5
6-10 vuotta	4	3
11-15 vuotta	3	4
16-20 vuotta	1	1
21-25 vuotta	0	0
Yli 25 vuotta	1	2
Yhteensä	19	19

Lähes kolmasosa vastanneista nuorisotyönohjaajista kertoi työskentelevänsä seurakunnassa, jossa on vain yksi nuorisotyönohjaajan virka. Lopuilla vastaajista oli vähintään yksi tai useampi kollega. Vastauksia selittää Kalajoen ja Rovaniemen melko pienet seurakunnat, lukuun ottamatta Rovaniemen seurakuntaa, joka on selvästi muita suurempi. Vastaajista kaksi ilmoitti hoitavansa nuorisotyönohjaajan viran lisäksi joko lähetyssihteerin tai lastenohjaajan tehtäviä. Loput kertoivat työskentelevänsä joko varhaisnuoriso-, nuoriso- tai rippikoulutyössä, joskin lähes puolet vastaajista eli yhdeksän kertoi pääasialliseksi työalaksi ne kaikki.

4.6 Tutkimuksen luotettavuus

Jotta tutkimuksesta olisi hyötyä, sen on oltava luotettava ja totuudenmukainen. Luotettavuuden voi selvittää tekemällä uusintamittauksen samoille henkilöille, sillä tulosten pitäisi olla samankaltaisia kuin aiemmin, tai varmistamalla, että mittarit vastaavat sitä, mitä ollaankin mittaamassa. Opinnäytetyötä tehdessä uusintamittaus ei ollut järkevä keino, joten oli keskityttävä sen sijaan tarkkaan dokumentointiin. Siihen liittyy tehtyjen ratkaisujen perustelu jokaisessa työskentelyvaiheessa. (Kananen 2008, 79-81, 83.)

Tutkimukseni jokainen vaihe oli harkittu, jotta tutkimus voisi olla luotettava. Kirjoitin teoriaosuuden ennen kyselylomakkeen laatimista ja käytin lomaketta suunniteltaessa aiempia tutkimuksia hyödyksi. Näin ollen kysymykset olivat valideja eli palvelivat tarkoitustaan, minkä myötä turhat ja ylimääräiset kysymykset karsiutuivat pois. Luotettavuuteen vaikutti negatiivisesti se, etten testannut kyselylomaketta ennen sen lähettämistä.

Kyselyn osallistumisen vapaaehtoisuus oli toisaalta luotettavuutta heikentävä tekijä, mutta saattoi osaltaan vaikuttaa myös positiivisesti. On haastavaa saada kyselyn vastaajat motivoitumaan suoraan ja huolelliseen vastaamiseen (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 182). Ainoana keinona motivoida otokseen kuuluvia nuorisotyönohjaajia oli saatekirje, jossa perustelin tutkimuksen tärkeyttä erityisesti työn kehittämisen kannalta. Saadut vastaukset olivat suurimmaksi osaksi huolella täytettyjä, sillä moni vastasi myös avoimiin kysymyksiin. Toisaalta vastausprosentti jäi odotettua pienemmäksi, minkä takia tutkimustuloksia ei voi yleistää koskemaan Kalajoen tai Rovaniemen rovastikuntaa, saati koko hiippakuntaa. Tosin vaikka vastausprosentti olisi ollut sata, yleistystä ei siltikään voisi tehdä.

Vaikka suurin osa vastaajista vastasikin kaikkiin kysymyksiin, joukossa oli myös vastauksia, joihin oli vahingossa tai tarkoituksenmukaisesti jätetty tyhjiä kohtia. Luotettavuuteen vaikuttaa merkittävästi myös kysymykset ja niistä johtuneet väärinymmärrykset. Hyvä kysymys on lyhyt ja yksinkertainen, ei sisällä vaikeita sanoja, eikä johdattele. Näistä periaatteista huolimatta on vaarana, että vastaaja ymmärtää kysymyksen eri tavalla kuin sen laatija. (Kananen 2008, 35.) Esimerkiksi lähes kaikki vastaajista ilmoittivat muuhun kuin nuorisotyönohjaajan koulutukseen liittyvän kirkollisen ammattikoulutuksen vaikuttaneen Raamatun tuntemukseensa, vaikka harvalla oli muu tutkinto suoritettuna.

Yksittäisistä vastauksista oli löydettävissä ristiriitaisuuksia, mikä vaikutti tutkimuksen luotettavuuteen. Osa vastaajista antoi ymmärtää, että tiettyä toimintaa ei järjestetä seurakunnan nuorisotyössä, mutta tarkentavissa kysymyksissä vastasikin niin kuin kyseistä toimintaa olisi sittenkin ollut. Oli myös mahdollista, että jopa saman seurakunnan nuorisotyönohjaajat näkivät toimintansa eri tavalla kuin kollegansa. Näitä ristiriitaisuuksia oli hankalaa huomata, sillä vastaajien nimet tai työskentelyseurakunnat eivät tulleet kyselystä ilmi. Yhtenä haasteena oli myös itsearviointia koskevat osuudet, sillä osa vastaajista saattoi yli- tai aliarvioida omaa osaamistaan.

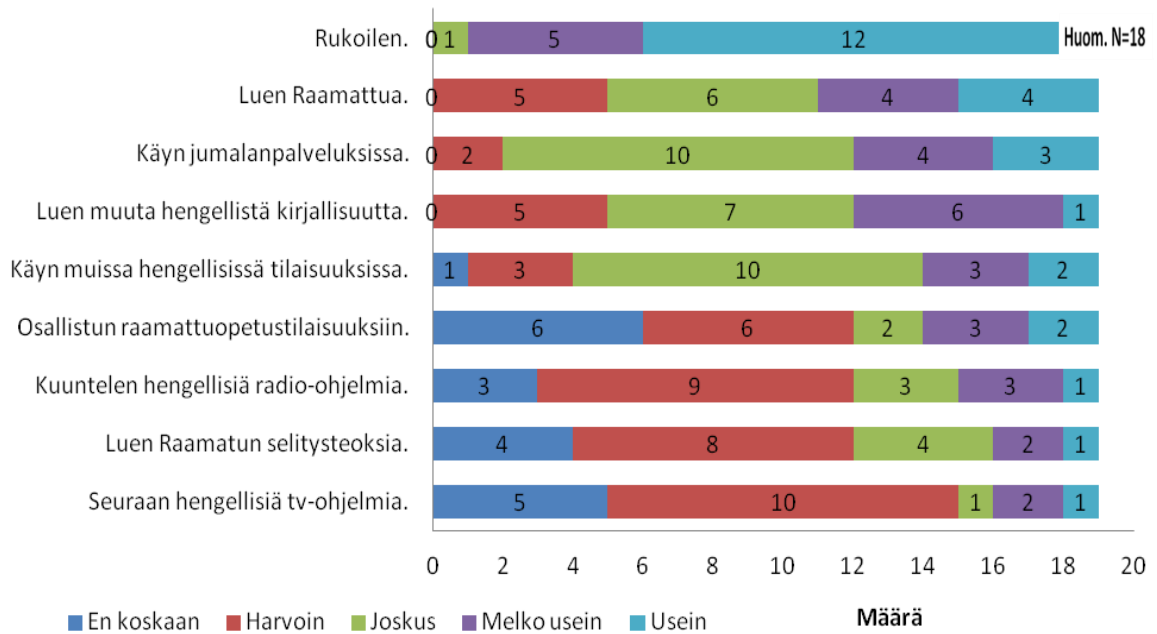
Puoliksi strukturoidut kysymykset antoivat vastaajalle mahdollisuuden tarkentaa vastauksiaan. Myös avoimista kysymyksistä oli hyötyä, sillä ne toivat lisätietoa sekä nuorisotyönohjaajista että nuorisotyön toiminnasta ja sen onnistumisesta. En rajannut osaa avoimista kysymyksistä riittävästi, joten huonona puolena olikin vastausten vaikea käsittely. Koska kyselyn loppupuolella oli vielä kolme avointa kysymystä, osa ei välttämättä jaksanut enää panostaa ja jättikin niihin vastaamatta. Kuitenkin jokainen kysymys oli ymmärrettävissä ja kohderyhmänä olleet kirkon nuorisotyönohjaajat oli otettu huomioon sanavalintoja mietittäessä. (Kananen 2008, 26, 33.)

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimuksen tulokset jakautuivat kahteen osaan. Ensimmäinen osa keskittyi nuorisotyönohjaajien omiin kokemuksiin Raamatusta, hengellisen elämän hoitamisesta, työstä ja tuen tarpeesta. Toisessa osassa painottuivat Raamatun ja hengellisyyden näkyminen nuorisotyössä sekä työn onnistumisen arviointi ja kehittämisideat.

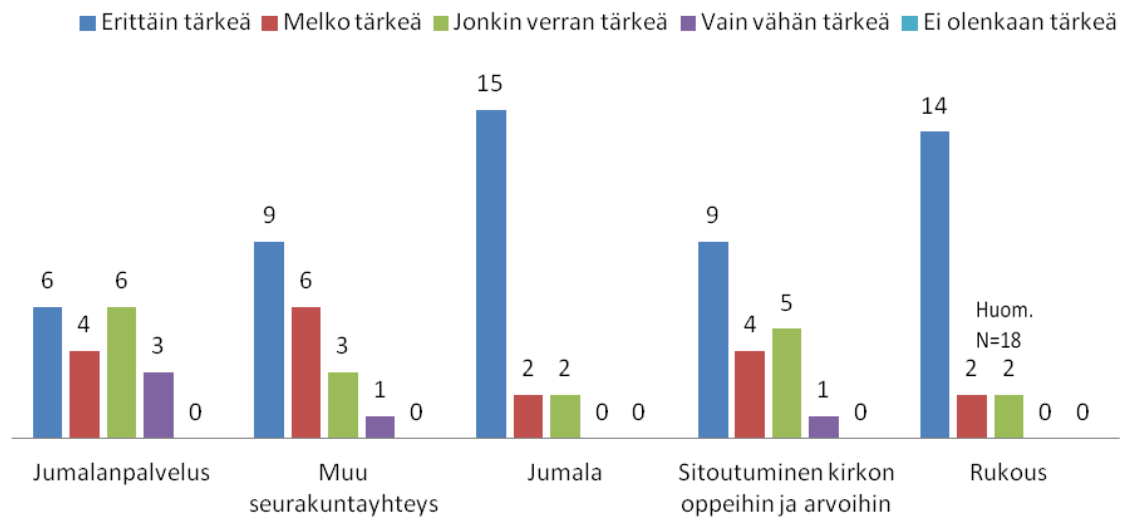
5.1 Nuorisotyönohjaajien Raamatun tuntemus ja hengellisyys

Kirkon usko pohjautuu Raamattuun, joka on kristittyjen käytössä monissa eri tilanteissa ja elämänvaiheissa. Raamatun tuntemus ei kehity siis pelkästään yksityisen raamatunlukemisen avulla, vaan siihen voi vaikuttaa monet eri asiat. Olikin järkevää kysyä nuorisotyönohjaajilta heidän uskonelämän hoitamisestaan ja sen aktiivisuudesta työajan ulkopuolella (KUVIO 1). Rukous nousi tärkeimmäksi tavaksi hoitaa omaa uskoa, sillä vastaajista lähes kaksi kolmasosaa kertoi rukoilevansa usein ja melko usein rukoileviakin oli vastaajista viisi. Tulos ei ollut yllättävä, sillä myös Niemelän (2004) tutkimus osoitti, että kolme neljäsosaa kaikista kirkon työntekijöistä rukoili päivittäin (Niemelä 2004, 168). Hengelliset radio- tai tv-ohjelmat eivät kiinnostaneet nuorisotyönohjaajia, mutta lähes 75 prosenttia vastaajista kertoi lukevansa hengellistä kirjallisuutta joskus tai useammin. Itse Raamattu jakoi mielipiteitä, sillä vajaa puolet luki Raamattua joko melko usein tai usein ja loput joskus tai harvoin.

KUVIO 1. Nuorisotyönohjaajien hengellisen elämän hoitaminen työajan ulkopuolella. (N=19)

Vaikka jumalanpalveluksissa tai muissa seurakunnan tilaisuuksissa käyminen ei kaikkien vastaajien osalta ollut säännöllistä, lähes kaikki vastaajista pitivät seurakuntayhteyttä melko tärkeänä tai erittäin tärkeänä (KUVIO 2). Jumalaa pidettiin pääosin erittäin tärkeänä, mutta sen sijaan sitoutuminen kirkon oppeihin ja arvoihin ei saanut yhtä suurta arvostusta. Vastaajista yksi ajatteli sen olevan vain vähän tärkeä ja viisi vastaajaa jonkin verran tärkeä. Tämä voi kertoa kirkon ja työntekijöiden välisistä näkemyseroista - osan mielestä kirkko voi olla joko liian liberaalinen tai vastaavasti liian konservatiivinen. Jumalan arvostaminen ei vielä kerro, millä tavalla eri vastaajat Jumalan hahmottavat. Koska rukous oli keskeinen tapa hoitaa uskoa, oli luontevaa, että lähes 85 prosenttia piti sitä melko tärkeänä tai erittäin tärkeänä.

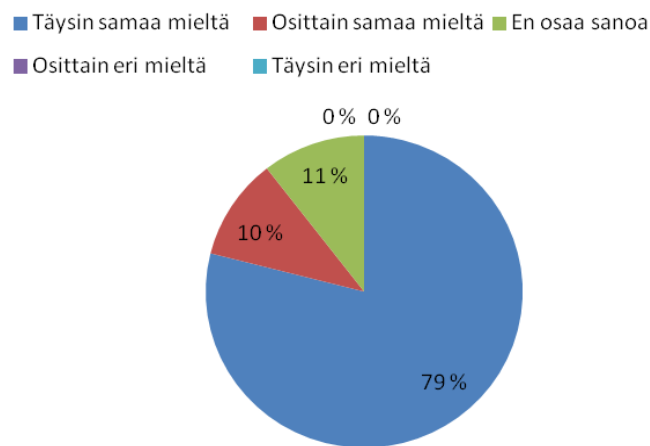

KUVIO 2. Nuorisotyönohjaajien tärkeänä pitämät asiat. (N=19)

Herätysliikkeiden vaikutus nuorisotyönohjaajien elämään oli hyvin vähäinen, sillä suurin osa nuorisotyönohjaajista antoi ymmärtää, etteivät herätysliikkeet olleet heille tärkeitä. Evankelisuus ja herännäisyys olivat poikkeuksellisia herätysliikkeitä, sillä ne nousivat vastauksissa jonkin verran esiin. 33 prosenttia vastaajista piti evankelisuutta melko tärkeänä tai erittäin tärkeänä ja vastaavasti herännäisyyttä piti melko tärkeänä 28 prosenttia vastaajista. Lestadiolaisuuteen suhtauduttiin melko negatiivisesti, mikä tuli esiin nuorisotyötä koskevilla kysymyksillä. Jos otantaan olisi kuulunut kaikki kirkossa työskentelevät nuorisotyönohjaajat, herätysliikkeiden vaikutus olisi ollut tätä tutkimusta merkittävämpi, kuten Niemelän (2004) tutkimus osoitti. Sen mukaan herännäisyys ja lestadiolaisuus vaikuttivat eniten Oulun hiippakunnassa työskenteleviin työntekijöihin. (Niemelä 2004, 67.)

Raamatun tärkeydestä ja merkityksestä kysyttiin myöhemmässä vaiheessa. Oli positiivista, että jopa 79 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä väitteestä "Raamattu on minulle tärkeä" (KUVIO 3). Samalla oli kuitenkin huomionarvoista, että Raamatun pitäminen tärkeänä ei ollut verrannollinen Raamatun lukemiseen, joka oli varsin vähäistä varsinkin kolmasosalla vastaajista. Nuorisotyönohjaajat

olivat melko yksimielisiä myös väitteistä "Raamattu on Jumalan sanaa" ja "Raamatun sanoma on ajankohtainen myös tämän ajan ihmisille", sillä ensimmäisestä väitteestä täysin samaa mieltä oli 63 prosenttia ja jälkimmäisestä jopa 79 prosenttia. 17 vastaajaa oli osittain tai täysin samaa mieltä väitteestä, jonka mukaan Raamatun julistaminen ja opettaminen on tärkeä osa nuorisotyönohjaajan työtä, kun taas vain kaksi vastaajista oli asiasta osittain eri mieltä.

KUVIO 3. Nuorisotyönohjaajien suhtautuminen väitteeseen "Raamattu on minulle tärkeä". (N=19)

Vastauksista oli pääteltävissä, että Raamattu oli lähes kaikille tärkeä työväline. Vaikka tulokset eivät kertoneet, kuinka paljon nuorisotyönohjaajat käyttivät Raamattua työajallaan, se kuului osaksi jokaisen työnkuvaa. Koska 17 vastaajaa piti Raamatun käyttöä tärkeänä nuorisotyössä, nuorisotyönohjaajan virkaa pidettiin todennäköisesti hengellisenä. Sen vuoksi hengellisyyttä harjoitettiin myös työajan ulkopuolella. Käsitys oli samankaltainen kuin Jantusen (2004) tutkimuksesta nousseet johtopäätökset, joiden mukaan nuorisotyönohjaajan virka on kutsumukseen perustuva (Jantunen 2004, 194-195).

Nuorisotyönohjaajat saivat kertoa avoimen kysymyksen avulla tarkemmin, millainen on heidän käsityksensä Raamatusta. Moni vastaajista oli hyvin tietoinen siitä, mitä Raamattu sisältää ja mikä on sen keskeisin sanoma. He pitivät ilmoitusta totena ja ajattelivat Raamatun olevan Jumalan puhetta ihmisille. Moni nuorisotyönohjaaja ajatteli Raamatun paljastavan ihmisille heidän syntisyytensä, mutta toisaalta kertovan myös Jumalan rakkaudesta. Raamattua pidettiin perustana, jonka varaan voi elämänsä rakentaa.

Raamattu on Jumalan rakkauskirje ihmiskunnalle, jossa Jumala kertoo, mitä Hän lupaa ihmisille. Noihin lupauksiin perustuu usko ja sen syntyminen. Raamattu kertoo kaiken oleellisen Jumalasta, Jeesuksesta, Pyhästä Hengestä ja pelastuksesta. Sen varassa perustelen kantani kristinuskosta ja sen opeista. (Vastaaja 6.)

Uskon Raamatun olevan Jumalan sanaa. Hän ilmoittaa meille siinä itsensä. Raamatun sanasta saamme elämäämme turvallisen perustan, jolle elämäämme rakentaa. Laki ohjaa meitä oikeaan. Laki myös näyttää meille meidän syntisyytemme ja sen kuinka kovasti me tarvitsemme jokainen Kristuksen sovitustyötä. (Vastaaja 7.)

Raamatun ajateltiin olevan myös elämänohjeita antava teos. Osa vastaajista kertoi sen olleen tärkeä tuki ja turva elämässä, minkä lisäksi se lohduttaa, opettaa ja antaa uskoa tulevaan. Vaikka Raamattua pidettiin pyhänä, sen ajateltiin olevan myös kirja, johon voi tehdä merkintöjä. Tästä oli pääteltävissä, että Raamattu oli monille rakas ja tärkeä osa elämää.

Raamattu on Pyhä ja rakas kirja. Silti se on paperia, johon voi kirjoittaa omia muistiinpanoja ja alleviivauksia. Raamatussa Jumala ilmoittaa meille tahtonsa. Raamatun sivuilta voin lukea lohdutusta, toivoa, rakkautta, ohjeita, neuvoja, käskyjä, armahdusta, pelastusta jne. (Vastaaja 3.)

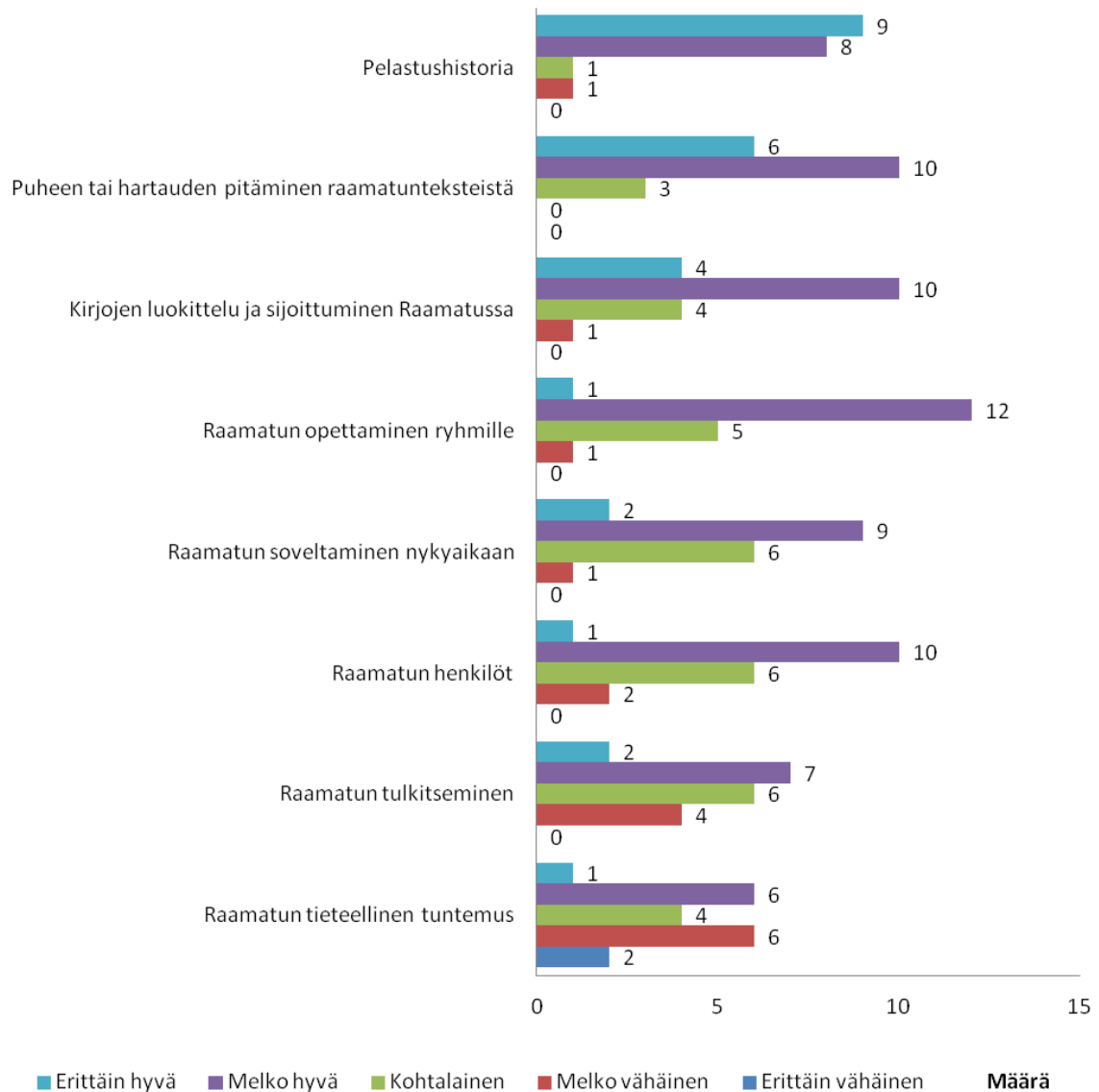
Raamatun jakeista ja kirjoista voi hyvin löytää elämään monenlaisia tärkeitä oivalluksia. Raamatusta saa lohtua elämään. (Vastaaja 19.)

Vaikka Raamattu olikin suurimmalle osalle vastaajista läheinen, osa piti sitä myös vaikeana ymmärtää. Muutamat mainitsivat Raamatun olevan aikansa kirja, joka sisältää myös virheitä. Vastauksissa korostui, että kaikkea Raamatusta olevaa ei pidä soveltaa nykyaikaan, vaan on huomioitava myös kirjan kontekstuaalisuus. Pieni osa vastaajista ei pitänyt Raamattua kovinkaan tärkeänä oman elämänsä kannalta, vaan sitä pidettiin osana työelämää. Tällainen suhtautumistapa kuului kuitenkin selvästi vähemmistöön suhteessa kaikkiin vastauksiin.

Raamattu on Jumalan inspiroimana kirjoitettu kirja, mutta monin osin aikansa tuote. Sanoma ja viesti rakkaudesta ovat säilyneet mutta esim. muinaisia lakeja ja käytäntöjä ei tule soveltaa tähän päivään. (Vastaaaja 2.)

...Muuten Raamattu ei ole minulle kovinkaan tärkeä osa työtäni. Se kuuluu siihen yhtenä opetusmateriaalin osana. Enkä tartu siihen läheskään koskaan vapaa-ajallani. (Vastaaaja 5.)

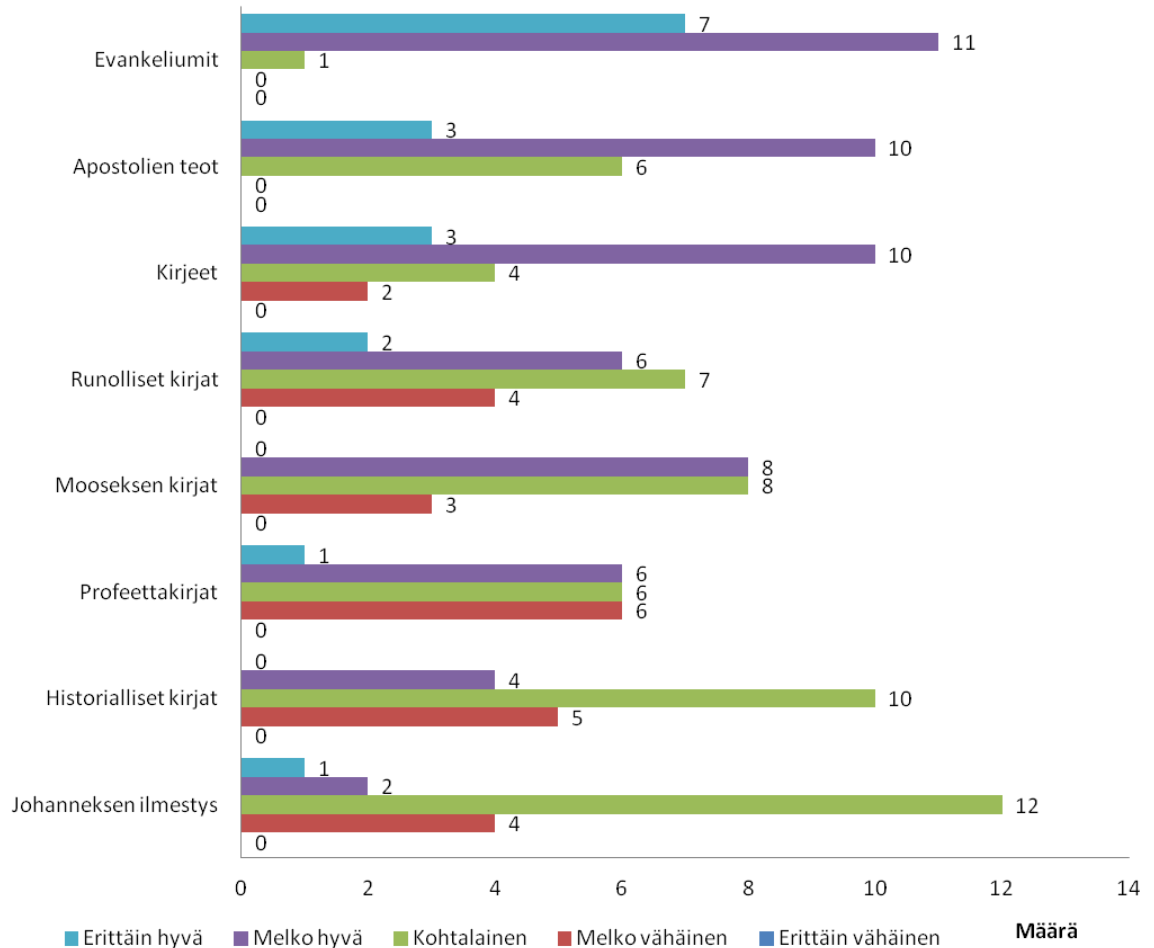
Raamatun tuntemukseen liittyvät kysymykset perustuivat itsearviointiin. Nuorisotyönohjaajat arvioivat hallitsevansa hyvin Raamatun kirjojen luokittelun ja sijoittumisen Raamatusta sekä pelastushistorian (KUVIO 4). He kokivat myös osaavansa opettaa sekä pitää puheita ja hartauksia, mikä kertoo käytännön työhön harjaantumisesta. Niihin liittyvä osaaminen nousi tiedollisia taitoja korkeammalle. Sen sijaan Raamatun tieteellinen tuntemus oli reilulla kolmanneksella joko melko vähäistä tai erittäin vähäistä. Raamatun tulkitsemiseen liittyvässä kysymyksessä vastaukset jakautuivat melko tasaisesti, sillä yhdeksän vastaajaa kertoi taitojensa olevan erittäin hyviä tai melko hyviä ja loput kymmenen vastaavasti erittäin vähäisiä tai melko vähäisiä.

KUVIO 4. Raamattuun liittyvien asioiden tunteminen. (N=19)

Varsinaisista Raamatun kirjoista tutuimpia olivat evankeliumit, sillä 58 prosenttia vastaajista kertoi tuntevansa ne erittäin hyvin (KUVIO 5). Toiseksi tutuimpia olivat kirjeet ja Apostolien teot, minkä perusteella voi päätellä, että nuorisotyönohjaajat tunsivat Uutta testamenttia paremmin kuin Vanhaa testamenttia. Oli tosin mielenkiintoista, että jopa 63 prosenttia arvioi tuntevansa Johanneksen ilmestystä vain kohtalaisesti. Vanhan testamentin puolella vastaukset jakautuivat tasaisemmin. Historialliset kirjat olivat selvästi se kirjaluokka, joka tunnettiin

heikoiten - vain neljä vastaajaa koki tuntevänsa ne melko hyvin. Myös muissa kirjoissa oli nähtävillä heikompi taso verrattuna Uuden testamentin tietämykseen.

KUVIO 5. Raamatun sisällön tunteminen. (N=19)

Nuorisotyönohjaajilta kysyttiin, miten erinäiset asiat vaikuttavat Raamatun tuntemukseen (TAULUKKO 2). Hyödyllisimmäksi koettiin ammattikoulutus, sillä 63 prosenttia vastaajista kertoi sen hyödyttäneen melko paljon tai erittäin paljon. Vastauksista kävi myös ilmi, että kaikilla ei ollut ammattikoulutusta ja yksi vastaajista koki ammattikoulutuksesta olleen vain vähän hyötyä. Oli mielenkiintoista, että nuorisotyönohjaajat vastasivat muun kirkolliseen koulutukseen liittyvän ammattikoulutuksen olleen hyödyllinen, vaikkei heillä välttämättä muita tutkintoja ollutkaan. Esimiehen vaikutus jäi huolestuttavan

pieneksi, sillä esimiehen tulisi olla työntekijöitään tukeva. Toisaalta kysymys rajoittui vain Raamatun tuntemukseen, joten tulos ei antanut tietoa esimiehen vaikutuksesta yleisellä tasolla. Työalan tiimin ja koko työyhteisön vaikutus oli esimiestä hieman merkittävämpi - melkein kolmannes vastaajista kertoi niistä olleen hyötyä melko paljon tai erittäin paljon. Mitä suurempi taulukon keskiarvo oli, sitä hyödyllisemmäksi kysytty asia koettiin.

TAULUKKO 2. Erinäisten asioiden vaikuttaminen nuorisotyönohjaajien Raamatun tuntemukseen. (N=19)

	Ei ollenkaan/en ole hyödyntänyt	Vain vähän	Jonkin verran	Melko paljon	Erittäin paljon	Keskiarvo
Ammattikoulutus	2	1	4	9	3	3,53
Muu kirkolliseen alaan liittyvä ammattikoulutus	2	0	7	8	2	3,42
Täydennyskoulutus	2	3	11	0	3	2,95
Työalan tiimi	1	8	5	3	2	2,84
Esimies	3	7	6	2	1	2,53
Koko työyhteisö	2	5	6	5	1	2,89
Yhteensä	12	24	39	27	12	3,03

Nuorisotyönohjaajista 11 kertoi osallistuneensa täydennyskoulutukseen, jota oli järjestänyt pääosin seurakunta, hiippakunta tai jokin palvelu- tai lähetysjärjestö. Aikaisemman kysymyksen perusteella täydennyskoulutuksen hyödyllisyys Raamatun tuntemuksen kannalta jäi kuitenkin vähäiseksi, sillä vain kolme vastaajista koki täydennyskoulutuksesta olevan erittäin paljon hyötyä. Loput täydennyskoulutusta hyödyntäneet kokivat siitä olevan vain vähän tai jonkin verran hyötyä.

Vastaajista 11 koki kaipaavansa enemmän täydennyskoulutusta. Moni vastaajista toivoi saavansa koulutuksia, joiden pohjalta voisi opettaa ja soveltaa Raamattua

entistä paremmin sekä ideoita, miten nuoria voisi innostaa Raamatun lukemiseen. Osa toivoi Raamatun sisältöön liittyviä koulutuksia, jotka lisäisivät Raamatun tuntemusta. Samalla toiveena oli kohdata myös muita nuorisotyönohjaajia. Koska tutkimuksen vahvana teemana oli Raamattu, ei ollut yllättävää, että siihen liittyvää täydennyskoulutusta kaivattiin. Oli kuitenkin merkittävää, että myös Salomäen (2004) tutkimuksen mukaan nuorisotyönohjaajat kaipasivat nimenomaan Raamattuun liittyvää täydennyskoulutusta (Salomäki 2004, 64).

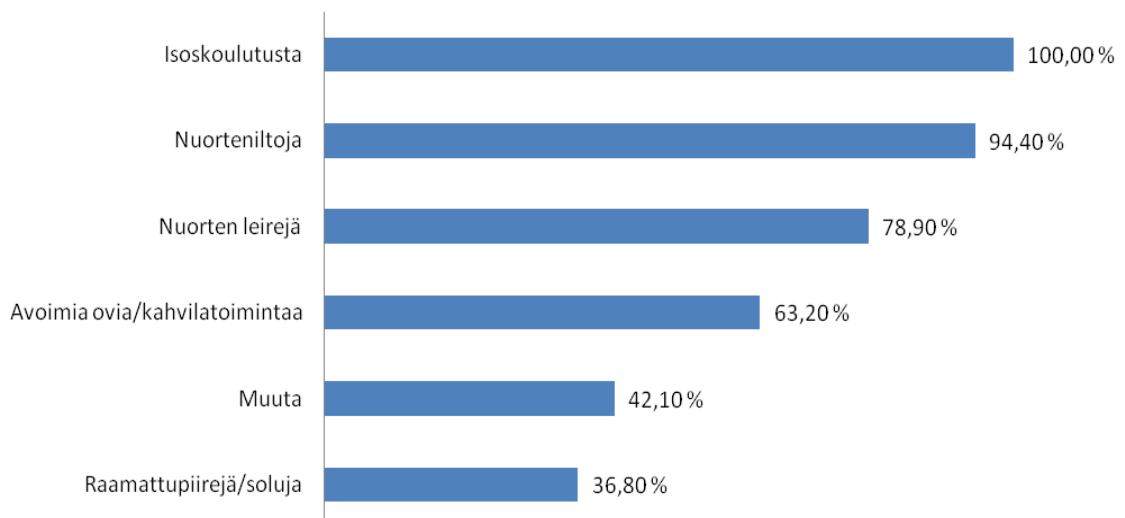
Nuorisotyönohjaajilta kysyttiin myös erikseen, kaipaavatko he tukea omaan Raamatun tuntemukseensa. Vain viisi vastaajista oli sitä mieltä, että eivät kaipaa lisää tukea ja vastaavasti loput 14 vastasivat myöntävästi. Oli mielenkiintoista, että ne nuorisotyönohjaajat, jotka arvioivat Raamatun tuntemuksensa heikoimmaksi, kaipasivat vähiten lisää tukea. Se voi kertoa nuorisotyönohjaajien arvostuksesta Raamattua kohtaan, sillä jos sen tuntemusta tai opettamista ei koeta tärkeänä, ei siihen liittyviä taitojakaan välttämättä koeta merkittäviksi.

Ne vastaajat, jotka halusivat lisää tukea Raamatun tuntemukseensa, kokivat tärkeäksi ymmärtää Raamatun taustaa, alkukieltä ja ajan kulttuuria. Osa halusi kehittää Raamatun soveltamiseen liittyviä taitoja, mikä tuli esiin myös täydennyskoulutuksesta kysyttäessä. Jokunen toivoi pääsevänsä omanikäistensä raamattupiiriin tai työntekijöiden yhteiseen raamattuhetkeen. Käytännöllisissä toiveissa olivat myös koulutukset ja ilmaiset luennot rovastikunnan työntekijöille. Oli merkittävää, että moni vastaajista koki tarvetta lukea Raamattua enemmän kuin ennen. Motivaation syntymiseen ja ylläpitämiseen haluttiin tukea.

5.2 Raamatun ja hengellisyden näkyminen seurakuntien nuorisotyössä

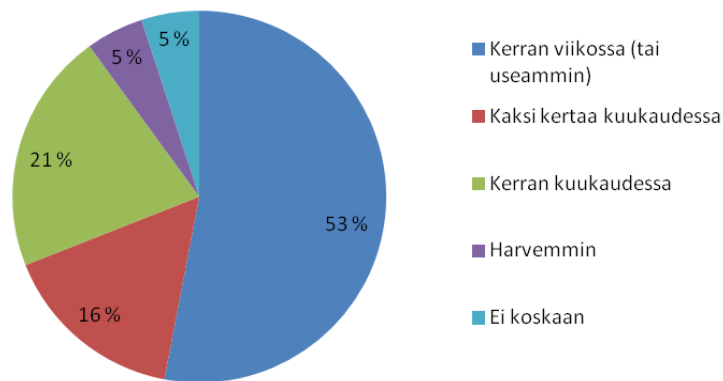
Nuorisotyönohjaajien tai kirkon muiden työntekijöiden Raamatun tuntemuksesta ja muusta hengellisestä osaamisesta ei ole hyötyä, jos Raamattua ja kristillisyyttä ei opeteta seurakunnissa. Seurakuntien lähtökohtaisena tehtävänä on julistaa Jumalan sanaa ja toimia kristillisen sanoman levittämiseksi. Oli luontevaa selvittää, miten nämä tehtävät toteutuvat seurakuntien nuorisotyössä.

Kyselyn perusteella isoskoulutus oli ylivoimaisesti suosituin toimintamuoto, sillä jokainen vastaaja kertoi oman työskentelyseurakuntansa järjestävän isoskoulutusta (KUVIO 6). Prosenttiosuus oli yllättävä, sillä koko kirkon näkökulmasta kaksi kolmasosaa seurakunnista järjesti isoskoulutusta vuosina 2008-2011 (Haastettu kirkko 2012, 155). Myös nuortenillat olivat nuorisotyön kannalta keskeinen toimintamuoto ja 95 prosenttia vastaajista kertoikin, että omassa seurakunnassa pidetään nuorteniltoja. Sen sijaan raamattupiirejä järjestettiin vain joka kolmannen nuorisotyönohjaajan seurakunnassa. Tuloksissa oli huomioitava, että vastaajien ja seurakuntien lukumäärät eivät vastannut toisiaan, sillä osassa seurakuntia työskenteli useita nuorisotyönohjaajia.

KUVIO 6. Seurakuntien nuorisotyön järjestämä toiminta. (N=19)

Nuorisotyön toimintaan liittyvissä vastauksissa oli epäloogisuuksia, sillä osa vastasi toimintamuotojen sisältöön liittyviin kysymyksiin, vaikka aiemmin ilmoitti tiettyjen toimintamuotojen puuttuvan seurakunnasta kokonaan. Kävi kuitenkin selvästi ilmi, että lähes jokaisen vastaajan seurakunnassa järjestettiin nuorteniltoja. 53 prosenttia vastaajista kertoi nuorteniltoja pidettävän vähintään kerran viikossa (KUVIO 7). 16 prosenttia vastaajista kertoi nuorteniltoja olevan kaksi kertaa kuukaudessa ja noin viidesosa kerran kuukaudessa. Muissa seurakunnissa nuorteniltoja järjestettiin muita vaihtoehtoja harvemmin tai ei ollenkaan. Keskimäärin nuortenilloissa kävi melko vähän nuoria, yleensä joko alle kymmenen tai 10-20 nuorta. Se kertoi pikemminkin seurakuntien pienestä koosta kuin toiminnan vetovoimaisuudesta. Vastuu nuorteniltojen suunnittelusta oli pääosin nuorisotyönohjaajilla, mutta vastaajista seitsemän kertoi myös nuorten osallistuvan suunnitteluun.

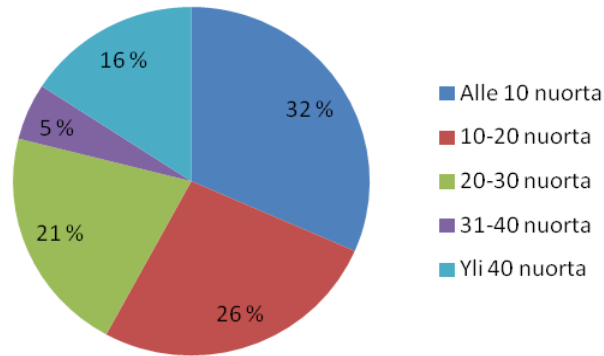
KUVIO 7. Nuorisotyönohjaajien arvio, kuinka usein nuorteniltoja järjestetään. (N=19)

Nuorisotyönohjaajista seitsemän kertoi seurakunnassa järjestettävän nuorten raamattupiiriä, joka kokoontuu kerran viikossa tai kahdesti kuukaudessa. Toiminnassa kävi hieman vähemmän nuoria kuin nuortenilloissa. Osa vastaajista

hyödynsi avointa kysymystä, jossa oli mahdollisuus kertoa nuorisotyöstä tarkemmin. Yhden vastaajan kohdalla tuli esiin, että raamattupiirejä oli järjestetty aiemmin, mutta toiminta oli kuihtunut pienen kävijämäärän ja työntekijäresurssien vuoksi.

Nuorisotyössä järjestettiin myös niin sanottua matalan kynnyksen toimintaa eli avoimia ovia tai kahvilatoimintaa. Vastaajista 12 kertoi toimintaa järjestettävän omassa seurakunnassa. Kyseisiä iltoja järjestettiin yleensä kerran viikossa tai kaksi kertaa kuukaudessa. Neljä vastaajista ilmoitti avoimia ovia järjestettävän keskimäärin kerran kuukaudessa tai muita vaihtoehtoja harvemmin. Iltojen kävijämäärät jakautuivat tasaisesti vastaajien kesken. Parhaimmillaan niissä kävi yli 40 nuorta, mutta toisaalta yksi vastaaja kertoi kävijämäärän olevan alle kymmenen.

Seurakuntien isokoulutus koostui iltakokoontumisista, leireistä ja muusta seurakunnan toimintaan osallistumisesta. Jopa 17 vastaajaa kertoi leirin olevan tärkeä isokoulutuksen muoto. Alapuolella oleva kuvio osoittaa, kuinka tasaisesti myös isokoulutettavien määrä vaihteli (KUVIO 8). Vastaajissa oli eniten nuorisotyönohjaajia, joiden seurakunnissa kävi alle kymmenen tai 10-20 isokoulutettavaa. Yhdeksän nuorisotyönohjaajaa eli lähes puolet vastaajista kertoi, että isokoulutusta järjestetään noin kerran kuukaudessa.

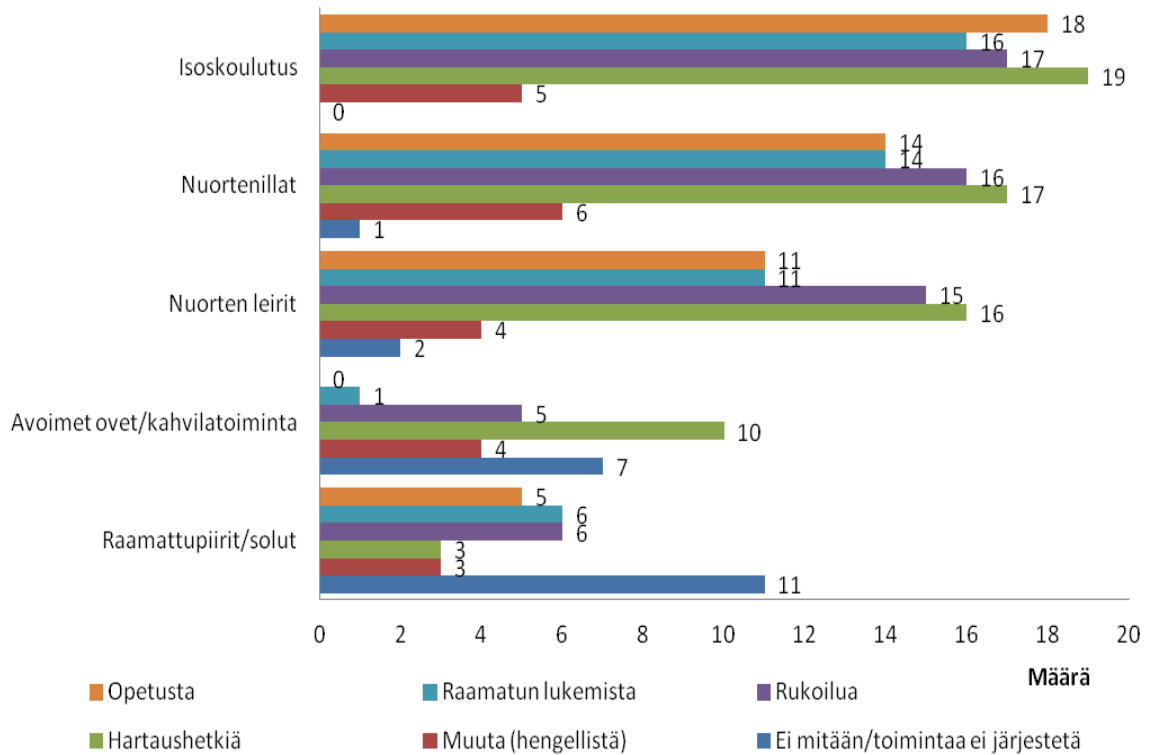

KUVIO 8. Isoskoulutuksessa käyvien nuorten määrä. (N=19)

Vastaajista 15 kertoi seurakunnan järjestävän nuorten leirejä ja niihin osallistui pääsääntöisesti 10-20 tai 20-30 nuorta. Leirejä pidettiin kuuden vastaajan mukaan kerran vuodessa ja seitsemän vastaajaa kertoi leirejä olevan kaksi tai kolme kertaa vuodessa. Kuten nuorteniltojenkin kohdalla, nuorisotyönohjaajilla oli tärkeä rooli leirejä suunniteltaessa, mutta osalla oli yhteistyökumppanina kaupungin tai kunnan nuorisotyöntekijöitä tai kristillinen opisto. Muiksi nuorisotyön toimintamuodoiksi mainittiin muun muassa retket, koulupäivystykset, bänditoiminta, saunaillat, iltakirkot ja lähetystyöhön liittyvät tempaukset.

Hengellisyden kannalta oli keskeistä selvittää, mitä nuorille suunnatussa toiminnassa tehdään. Nuortenillat olivat positiivinen yllätys, sillä suurin osa vastauksista osoitti niiden sisältävän paljon kristillisyyttä tukevaa toimintaa (KUVIO 9). Jopa 17 vastaajaa kertoi nuorteniltojen sisältävän hartaushetkiä ja myös opetus, Raamatun lukeminen ja rukoulu olivat keskeinen osa nuorteniltaa. Hartaushetket korostuivat myös muussa toiminnassa, sillä niitä pidettiin aktiivisesti erityisesti isoskoulutuksessa ja nuorten leireillä. Oli mielenkiintoista, että kymmenen vastaajaa kertoi hartaushetkien olevan osa myös avoimia ovia tai kahvilatoimintaa. Koska hartauksiin liittyen ei ollut tarkempia kysymyksiä, oli hankalaa arvioida, kuinka vahvasti Raamattu tai rukous oli osa hartaushetkiä.

Hartaushetket korostuivat myös Helojoen (2010) tutkimuksessa. Haastateltavat nuorisotyönohjaajat olivat sitä mieltä, että hartaushetki tekee toiminnasta kristillistä ja se on usein jopa itseisarvo. (Helojoki 2010, 19.)

KUVIO 9. Kristillisyyttä tukevan toiminnan näkyminen nuorisotyössä. (N=19)

Oli lähes itsestään selvää, että raamattupiireissä luettiin Raamattua ja järjestettiin siihen liittyvää opetusta. Kokonaisuuden kannalta oli kuitenkin harmillista, että raamattupiiritoimintaa järjestettiin melko vähän. 16 vastaajaa kertoi isokoulutuksen pitävän sisällään Raamatun lukemista, mikä voi laajentaa nuorten käsitystä seurakunnasta ja sen hengellisestä olemuksesta. Toisaalta kyselystä ei tullut ilmi, kuinka paljon Raamattua isokoulutuksessa käytetään. Myös isokoulutukseen liittyvä "opetus" voi olla todella laaja käsite, joka ei välttämättä merkitse pelkästään kristillistä opetusta.

Nuorisotyönohjaajat saivat kertoa tarkemmin, miten Raamattu näkyy seurakunnan nuorisotyössä. Monet vastaajista olivat sitä mieltä, että koko toiminnan lähtökohtana on Raamattu, jonka vaikutus näkyy kaikessa. Sieltä on hyvä ammentaa arvoja ja soveltaa opetuksia. Osa vastaajista lähestyi kysymystä hyvin käytännölliseltä kannalta ja kertoi esimerkiksi kirjan sijaitsevan aina tietyssä paikassa, jotta nuorilla olisi mahdollisuus lukea sitä. Raamatun kerrottiin näkyvän myös esimerkiksi julisteissa ja vaatteissa. Raamatusta saatiin ideoita esimerkiksi päivänavauksiin, hartaushetkiin ja nuorteniltojen toimintoihin.

Se on nuorisotyön toiminnan kulmakivi. Kaikessa läsnä. (Vastaja 9.)

Julisteissa seinällä, askarteluhetkissä, lauseina/ jakeina papereissa, vaatteissa, rintamerkeissä yms... (Vastaja 3.)

Arvot löytyy sieltä. Oppitunnit voi soveltaa Raamatusta. (Vastaja 15.)

Leireillä ja hartauksissa (Vastaja 6).

Kun kysyttiin, miten Raamattua voitaisiin pitää paremmin esillä nuorisotyössä, vastaukset painottuivat muutamaaan erilaiseen näkökulmaan. Suurin osa oli sitä mieltä, että nuoria on kannustettava itsenäiseen Raamatun lukemiseen. Se vaatii monipuolisia toimintatapoja ja säännöllisyyttä. Myös raamattupiirien järjestäminen tuli monissa vastauksissa ilmi. Osa nuorisotyönohjaajista oli sitä mieltä, että Raamatun tulisi olla nuorten toiminnassa joka kerta läsnä ja nuoria tulisi myös kannustaa keskustelemaan. Jotta nuoria voisi motivoida, myös nuorisotyönohjaajan oma Raamatun tuntemus ja käyttö tulisi olla riittävän aktiivista.

Nuorten omaehtoinen Raamatun tutkiminen olisi hienoa saada heräämään (Vastaja 4).

Panostaa mahdollisimman paljon opetusten laatuun ja kannustaa nuoria keskustelemaan Raamattuun liittyvistä kysymyksistä ja ajatuksista (Vastaaaja 9).

Parantaa omaa Raamatun tuntemusta (Vastaaaja 13).

Osa vastaajista koki esimiehen tai työyhteisön haastavana, sillä he kokivat, etteivät nämä tue riittävästi nuorisotyönohjaajien työtä ainakaan Raamatun opettamisen osalta. Muutamat vastaajista eivät tienneet, miten toimintaa voisi kehittää, mutta pitivät sitä hyvänä kysymyksenä. Oli mielenkiintoista, että yksi vastaajista ei pitänyt tarpeellisena, että Raamattua pidettäisiin enemmän esillä nuorisotyössä.

Johto ymmärtämään Raamatun käytön tärkeyden. Suunnitelmallisuutta työhön. (Vastaaaja 14.)

Ei ole tarpeellista (Vastaaaja 2).

11 vastaajaa piti Raamatun lukemista ja opettamista nuorisotyön kannalta erittäin tärkeänä ja vain kaksi vastaajaa oli sitä mieltä, että se on vain vähän tärkeää (TAULUKKO 3). Myös muita kysytyjä asioita arvostettiin yllättävän paljon. Lievästi eniten arvostusta sai jumalanpalvelus- ja hartauselämän toteuttaminen, mikä näkyikin hartaushetkien suosimisessa. Vaikka Raamatun opettamista ja itsenäiseen lukemiseen kannustamista arvostettiin, se ei näkynyt yhtä selkeästi toiminnassa. Kukaan vastaajista ei valinnut yhdessäkään kohdassa vaihtoehtoa "ei ollenkaan tärkeä", mikä kertoi hengellisen työn arvostamisesta ainakin jossain määrin. Mitä suurempi taulukon keskiarvo oli, sitä tärkeämmäksi kyseinen asia arvioitiin. Hengellisyyden vaaliminen ja arvostaminen voivat olla hyvin merkittäviä asioita nuorille. He odottavat kirkolta hengellisyyttä ja kaipaavat työntekijöiltä vastauksia omiin pohdintoihinsa. (Köykkä 2014, 133.)

TAULUKKO 3. Erinäisten asioiden pitäminen tärkeänä nuorisotyössä. (N=19)

	Ei ollenkaan tärkeä	Vain vähän tärkeä	Jonkin verran tärkeä	Melko tärkeä	Erittäin tärkeä	Keskiarvo
Raamatun lukeminen/opettaminen	0	2	5	1	11	4,11
Nuorten kannustaminen itsenäiseen Raamatun lukemiseen	0	3	2	5	8	4
Jumalanpalvelus- ja hartauselämä	0	1	4	5	9	4,16
Sielunhoito/hengellinen ohjaus	0	3	2	6	8	4
Yhteensä	0	9	13	17	36	4,07

Nuorisotyönohjaajilta kysyttiin kirkon neljän perustehtävän eli kasvatuksen, julistuksen, lähetyksen ja palvelun toteutumista nuorisotyössä. Jopa 17 vastaajaa kertoi kasvatuksen olevan erittäin hyvin tai melko hyvin toteutunutta, mikä kertoi myös nuorisotyön painotuksista (TAULUKKO 4). Muut perustehtävät arvioitiin hieman kasvatusta huonommin toteutuneiksi, vaikka niidenkin osalta keskiarvo oli melko korkea. 12 vastaajaa oli sitä mieltä, että julistus oli melko hyvin tai erittäin hyvin toteutunutta ja vastaavasti lähetyksen kohdalla lukumäärä oli 11. Palvelun kohdalla oli eniten hajontaa, sillä neljä vastaajista ajatteli perustehtävän olevan erittäin hyvin toteutunutta, mutta toisaalta yksi vastaajista kertoi, ettei tehtävää toteutettu ollenkaan tai se oli hyvin huonosti toteutunutta. Mitä suurempi taulukon keskiarvo oli, sitä onnistuneemmaksi perustehtävän toteutuminen koettiin.

TAULUKKO 4. Kirkon perustehtävien toteutuminen nuorisotyössä. (N=19)

	Ei ollenkaan/hyvin huonosti	Vain vähän	Jonkin verran	Melko hyvin	Erittäin hyvin	Keskiarvo
Kasvatus	0	0	2	9	8	4,32
Julistus	0	1	6	11	1	3,63
Lähetys	0	2	5	9	2	3,61
Palvelu	1	0	7	7	4	3,68
Yhteensä	1	3	20	36	15	3,81

Kyselyn lopussa vastaajilla oli mahdollisuus kertoa avoimen kysymyksen avulla lisätietoa työskentelyseurakuntansa nuorisotyöstä ja vastauksia tuli kymmenen. Suurin osa vastauksista liittyi hengellisyyteen. Osa vastaajista oli tyytyväisiä seurakuntansa nuorisotyöhön ja sen hengellisiin painotuksiin, jotka myös tuntuivat tavoittavan ja innostavan nuoria. Nuorisotyönohjaajat kertoivat myös esimerkiksi työntekijöiden antamasta hyvästä esimerkistä nuorille.

Hyvällä perustalla olen saanut tehdä töitä (Vastaaaja 10).

Olen huomannut, että mitä enemmän on hengellistä ohjausta/toimintaa, se ruokkii nuorisoa. He tulevat hakemaan lisää sitä, mitä Jumala antaa. (Vastaaaja 3.)

Jumalanpalvelukseen kutsuminen on tärkeässä roolissa nuorten toiminnassamme. Myös seurakunnan työntekijät omalla esimerkillään havainnollistavat jumalanpalveluksessa käymisen merkitystä. (Vastaaaja 9.)

Nuorisotyönohjaajien vastaukset olivat samankaltaisia kuin Helojoen (2010) tutkimuksessa, sillä monet vastaajista painottivat, että seurakunnan tulee tuoda erityislaatuuttaan rohkeasti esiin ja näin myös toimittiin (Helojoki 2010, 23). Toisaalta osa tämän kyselyn vastaajista ei ollut kuitenkaan yhtä tyytyväisiä seurakuntansa nuorisotyön hengellisyyteen. Ongelmana nähtiin nuorten poistuminen paikalta, kun alkoi esimerkiksi hartaushetki. Nuorten innostaminen toimintaan vaati myös useiden vuosien määrätietoisen ja ahkeran työn, mikä

saattoi tuntua nuorisotyönohjaajista raskaalta. Osa oli sitä mieltä, että hengellisyys oli liian vähäistä, toiminta oli epäorganisoitua tai jokin herätysliike vaikutti negatiivisesti nuorten aktiivisuuteen. Toisaalta jotakuta hengellisen toiminnan vähäisyys ei merkittävästi häirinnyt.

Vaikka on matalankynnyksen toimintaa, joka kutsuu monenlaisia nuoria, on toiminta välillä liian matalakynnyksen toimintaa, kun Raamattu ja sen opetus unohtuu ja 10 minuutin hartaus on "jeesustelua". Lisää hengellistä sisältöä tarvittaisiin! (Vastaja 6.)

Meillä käy paljon nuoria, mutta sanoma ei tavoita. Suurin osa saapuu nuorteniltaan sen jälkeen, kun opetus on ohi ja kaikkoavat, jos pidetään hartaus heidän ollessa paikalla. (Vastaja 7.)

Epäorganisoitua epäjohdonmukaista (Vastaja 14).

Lähes kaikista vastauksista oli pääteltävissä, että nuorisotyönohjaajat olivat hyvin tietoisia työskentelyseurakuntansa nuorisotyöstä. Moni kaipasi kehitystä nuorisotyön yksityiskohtiin tai hengellisyyden korostamiseen, mutta konkreettisia ehdotuksia tähän ei ollut. Aiemmassa kysymyksessä, joka liittyi Raamatun parempaan esillä pitämiseen, joitakin ehdotuksia tuotiin toki esiin. Ammattitaito vaikutti olevan nuorisotyönohjaajilla hyvä, vaikka moni kaipasikin omaan osaamiseensa tukea.

6 POHDINTA

Opinnäytetyöni oli monivaiheinen ja pitkäkestoinen prosessi. Vaikka sen tekeminen oli välillä vaivalloista, taustalla vallitsi koko ajan ajatus, että tutkimuksen aihe on tärkeä ja ajankohtainen. Samaa mieltä olivat ne ihmiset, joille kerroin työni aiheen. Olen kiitollinen heidän tuestaan ja kiinnostuksestaan, sillä sen ansiosta myös oma ajatteluprosessini syveni. Jo teoriaosaa kirjoittaessani pohdin omaa osaamistani ja paikkaani tulevana kasvatuksen ammattilaisena. Aloin samalla myös ymmärtää paremmin erilaisia suhtautumistapoja Raamattuun ja pelkästään omasta lähtökohdasta nousseet ajatukset ja mielipiteet jäivät taustalle. Toisaalta pidin prosessin aikana koko ajan huolta siitä, että Raamattu saa säilyttää paikkansa kirkon pyhänä kirjana.

Oli mielenkiintoista päästä tutustumaan, mitä yhdeksäntoista kirkon nuorisotyön ammattilaista ajatteli Raamatusta, hengellisyydestä ja nuorisotyöstä. Vaikka olisi ollut hienoa kuulla jokaisen otokseen valitun nuorisotyönohjaajan mielipiteitä, olin kiitollinen saadusta vastausprosentista. Olin ennen tutkimuksen toteuttamista melko epävarma, kenelle tutkimuksen haluan suunnata, mutta valinnan tehtyäni olin siihen kuitenkin tyytyväinen. Tiukan rajauksen ansiosta pystyin keskittymään melko tarkasti yksittäisiinkin vastauksiin. Vaikka valitsin haastattelujen sijasta sähköisen kyselyn, koin saaneeni paljon irti työntekijöiden näkemyksistä.

Tutkimustulokset herättivät monenlaisia ajatuksia. Ne olivat osittain linjassa aikaisempien tutkimuksien ja niistä saatujen tulosten kanssa, vaikkakin tutkimuskysymykseni olivat erilaisia kuin niissä. Näin ollen tuloksia ei voi suoraan verrata aikaisempiin tutkimuksiin. Oli positiivista huomata, kuinka tietoisia nuorisotyönohjaajat olivat itsestään ammattilaisina ja miten hyvin he

hahmottivat nuorisotyönohjaajan osaamisalueet. Monella kyselyyn vastaajalla oli takanaan usean vuoden työkokemus, joten se olikin odotettavaa.

Vastauksissa näkyi nuorisotyönohjaajien rehellisyys, sillä he eivät pyrkineet kaunistelemaan hengellisen elämänsä aktiivisuutta tai Raamatun tuntemustaan. Osa saattoi pikemminkin aliarvioida omaa osaamistaan, vaikka toisaalta oli hankalaa arvioida, miten eri vastausvaihtoehdot tulkittiin. Nuorisotyönohjaajilla oli selkeästi tarve ja motivaatiota pyrkiä entistä aktiivisempaan hengellisen elämän harjoittamiseen, sisältäen siihen esimerkiksi Raamatun lukemista. Oli positiivista huomata, että monet vastaajista pitivät hengellisyyttä tärkeänä ja näkivät kirkon ammattilaisena työskentelemisen selkeästi erilaisena kuin maallisella puolella työskentelyn. Toisaalta pieni osa toi ilmi, että jotkin muut asiat menivät Raamatun ja kristillisyyden yläpuolelle. Tämä herätti itselleni lisäkysymyksen: minkä paikan Raamattu saa, jos se on vain työväline kaiken muun ohella?

Seurakuntien, tuomiokapitulien, järjestöjen ja muiden tahojen on jatkossa tärkeää huomata nuorisotyönohjaajien innostus ja toisaalta myös tuen tarve. Kaikki vastaajista eivät kokeneet aikaisempia täydennyskoulutuksia kovinkaan merkittävinä osaamisen kehittämisen kannalta, joten niiden laatuun on panostettava entistä huolellisemmin. Nuorisotyönohjaajat kaipasivat hyvin käytännöllisiä ja työhön sovellettavia vinkkejä, mutta toisaalta he olivat myös halukkaita lisäämään tiedollista ja melko teoriapainotteista osaamista, jonka avulla voisivat kehittää asiantuntijuuttaan. Työ voisi olla entistä laadukkaampaa, jos nuorisotyötä olisivat tekemässä myös muiden työalojen työntekijät. Varsinkin pienissä seurakunnissa nuorisotyö tuntui olevan yksin nuorisotyönohjaajien vastuulla.

Koulutustarpeiden taustalla oli halu saada myös tukea, joka ei jäisi vain kurssien tai yksittäisten kokoontumisten tasolle. Nuorisotyönohjaajista olisi varmasti tärkeää, jos heitä kuunneltaisiin ja motivoitaisiin sekä he voisivat kokea, että heidän tekemäänsä työtä arvostetaan. Oli huolestuttavaa, että osa koki, ettei työyhteisö tai esimies tue työntekijöitä tarpeeksi. Heikko työhyvinvointi vaikuttaa negatiivisesti koko seurakunnan toimintaan, sillä kommunikoinnin vähetessä työntekijät kokevat olevansa yksin. Tämä oli nähtävissä yksittäisten vastaajien kommentteissa. Vastaavasti yksi nuorisotyönohjaajista koki hyvän työilmapiirin merkittävänä voimavarana, ja moni toivoi, että työyhteisössä voitaisiin harjoittaa myös hengellisyyttä yhdessä.

Raamatun tuntemuksen kehittämiseksi ei riitä vain ulkoisten tekijöiden, kuten täydennyskoulutusten tai luentojen tarjoaminen, vaan siihen vaikuttaa loppujen lopuksi eniten nuorisotyönohjaajien oma hakeutuminen. Oli huolestuttavaa, että nuorisotyönohjaajien hengellisen elämän toteuttaminen oli paikoin satunnaista. Rukous oli poikkeuksellisen tärkeä, mutta jumalanpalvelukseen ja raamattuopetukseen osallistuminen ei kiinnostanut ammatilaisia yhtä paljon. Ei voi kiistää, etteikö ammattitaidon merkinä olisi se, että myös nuorisotyönohjaaja hoitaa uskonelämäänsä Raamatun, ehtoollisen, rukouksen ja seurakuntayhteyden kautta, jos hän opettaa nuoria toimimaan tällä tavoin.

Nuorisotyöstä saadut tulokset herättivät kahdenlaisia tuntemuksia. Oli positiivista, että oli useita seurakuntia, joissa järjestettiin paljon hengellistä toimintaa ja nuoret myös sitoutuivat siihen. Se oli kuitenkin vaatinut useiden vuosien pitkäjänteisen työn. Vastaavasti oli seurakuntia, joissa hengellisyys ei näkynyt yhtä vahvasti tai hengellisten toimintojen aikana nuoret lähtivät tilanteesta pois. Osassa seurakuntia ylipäätään nuorille järjestetty toiminta oli vähäistä. Haasteet eivät kuitenkaan ole syy olla toteuttamatta Jeesuksen antamaa kaste- ja lähetyskäskyä.

Nuorisotyönohjaajien tulisi pysähtyä pohtimaan nuorisotyön toiminnan lähtökohtia ja tarkoitusta. Uusia ideoita toteuttamalla, nuoria innostamalla ja ammattilaisten omaa osaamista kehittämällä voidaan mahdollistaa, että yhä tulevaisuudessa on sukupolvia, jotka voivat uskoa ja luottaa Raamatun lupauksiin. Piispa Seppo Häkkisen sanoin: "Katseen on oltava tulevaisuudessa. Se on kristitylle aina avoin: se on Jumalan käsissä."

LÄHTEET

Ahonen T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Nurmi, J., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. 5. painos. Jyväskylä: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Augsburgin tunnustus. 1530. WWW-dokumentti. Saatavissa:
<http://www.evl.fi/tunnustuskirjat/augstunn.html>. Viitattu 27.9.2015.

Dunderfelt, T. 2004. Elämänkaaripsykologia. Lapsen kasvusta yksilön henkiseen kehitykseen. Porvoo: WSOY.

Gassmann, G. & Hendrix, S. (toim.) 2005. Johdatus luterilaiseen tunnustukseen. Helsinki: Kirjapaja.

Haastettu kirkko. 2012. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2008-2011. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 115. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

Halme, L. 2008. Uskonto ja kasvatus vuorovaikutuksena. Helsinki: Lasten Keskus.
Häyrynen, S., Kotila, H. & Vatanen, O. (toim.) 2003. Spiritualiteetin käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy.

Hauta-aho, H. & Tornivaara, S-M. 2009. Kirkosta kiinni! Suomen evankelisluterilainen kirkko, Kirkkohallitus, Kirkkopalvelut ry. Helsinki: Kirjapaja.

Hautala, J. 2014. Ilmoitusasiaa. Miten Raamattuun pitäisi suhtautua. Helsinki: Kirjapaja.

Heikkilä, T. 1998. Tilastollinen tutkimus. 7. uudistettu painos. Helsinki: Edita.

Helojoki, N. 2010. Pohjois-Suomen nuorisotyöntekijöiden näkemyksiä työstään. Opinnäytetyö: Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. PDF-tiedosto. Saatavissa:
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/20766/nonna-omenan%20valmis%20oppari%2018%205%202010%20Lopullinen.pdf?sequence=1>. Viitattu 14.9.2015.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. Tutki ja kirjoita. 6-7. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

- Holopainen, J. 2008. Hengellisestä matkasta ja matkakumppanuudesta. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 355-375.
- Huovinen, E. 2007. Raamattua Raamatulla. Teoksessa J. Koivisto & A. Pesonen (toim.) Kirkko Raamatun tulkkina. Suomen Eksegeettisen seuran julkaisuja 94. Helsinki: Suomen Eksegeettinen Seura, 113-128.
- Häkkinen, S. 2013. Rohkeasti luterilainen. Helsinki: Kirjapaja.
- Jantunen, K. 2004. Monitaitaja ja kasvattaja - ammattina seurakunnan nuorisotyö. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyönohjaajan viran kehittämistarpeet. Ylemmän pastoraalitutkinnon tutkimus. Käytännöllinen teologia. Mikkeli: Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli.
- Jumala on. Elämä on nyt. Rakkaus liikuttaa. 2004. Lapsi- ja nuorisotyön missio ja visio sekä strategia, 2010. Kasvatus ja nuorisotyö. Kirkkohallitus. PDF-dokumentti. Saatavissa: 92 http://www.evl-slk.fi/files/39/lapsi_ja_nuorisotyon_strategia04.pdf. Viitattu 2.8.2015.
- Juntunen, S. 2004. Mitä on sola scriptura -periaate tänään? Teoksessa M. Hytönen (toim.) Raamattu ja kirkon usko tänään. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 32-52.
- Juntunen, S. 2010. Kirkon raamattuteologiasta ja sen puutteesta. Helsinki: Kirjapaja.
- Kananen, J. 2008. Kvantti - Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 89. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino.
- Katekismus. 2000. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kristinoppi. Helsinki: Edita.
- Kettunen, P. 2003. Hengellinen kokemus ja ihmisen kokonaisvaltaisuus. Teoksessa S. Häyrynen, H. Kotila & O. Vatanen (toim.) Spiritualiteetin käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 361-379.
- Kirkkojärjestys 8.11.1991/1055/1993.
- Kirkkolaki 26.11.1993/1054.

Kirkon nuorisotyöntekijän ydinosaamiskuvaus. 2010. Suomen evankelis-luterilainen kirkko. PDF-dokumentti. Saatavissa: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/\\$FILE/nuorisott_yo.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F69989152F5F3B0AC2257744002BF5ED/$FILE/nuorisott_yo.pdf). Viitattu 2.8.2015.

Kirkon tilastollinen vuosikirja 2013. 2014. Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 18. Kirkko ja toiminta. Helsinki: Kirkkohallitus.

Koivisto, . 2007. Oikea tapa tulkita Raamattua. Teoksessa J. Koivisto & A. Pesonen (toim.) Kirkko Raamatun tulkina. Suomen Eksegeettisen seurauksen julkaisuja 94. Helsinki: Suomen Eksegeettinen Seura, 28-37.

Kokkonen, S. & Kokkonen, J. 2008. Kasvattajan ammatti-identiteetti ja persoonallinen kasvu. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 235-254.

Kotila, H. 2003. Spiritualiteetti - ajankohtainen näkökulma. Teoksessa S. Häyrynen, H. Kotila & O. Vatanen (toim.) Spiritualiteetin käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 13-23.

Kuula, K., Nissinen, M. & Riekkinen, W. 2008. Johdatus Raamattuun. 2. painos. Helsinki: Kirjapaja.

Köykkä, A. 2005. Rakkaus, Jumala ja kuolema - ehdotus nuorisotyön teologiaksi. Teoksessa T. Paananen ja H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 21-34.

Köykkä, A. 2014. Nuorisotyön alkeet ja jatko. Helsinki: Kirjapaja.

Launonen, P. 2008. Kasvattava ja palveleva kirkko - kristillisen lapsi- ja nuorisotyön olemus. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 221-234.

Muhonen, M. & Tirri, K. 2008. Mitä on kristillinen kasvatust? Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 63-82.

Niemelä, K. 2004. Uskonko niin kuin opetan? Seurakuntatyöntekijä uskon ja elämän ristipaineessa. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 85. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus.

- Niemelä, K. 2005. Myytti hyvästä nuorisotyöntekijätyypistä. Teoksessa T. Paananen ja H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 243-255.
- Nivala, M. 2005. Nuorisodiakonia ja kirkon erityisnuorisotyö. Teoksessa T. Paananen ja H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 138-146.
- Nuoret seurakuntalaisina. 2012. Kehittämissasiakirja. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 6. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Paananen, T. 2005. Nuorteniltojen puolesta. Teoksessa T. Paananen ja H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 109-118.
- Peltonen, K. 2004. Raamattu, raamatullisuus ja pappi? Teoksessa M. Hytönen (toim.) Raamattu ja kirkon usko tänään. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 15-31.
- Peura, S. 2003. Kirkko. Teoksessa O. Vainio (toim.) Johdatus luterilaisen spiritualiteetin teologiaan. Helsinki: Kirjapaja Oy, 165-186.
- Peura, S. 2004. Solus Christus. Teoksessa M. Hytönen (toim.) Raamattu ja kirkon usko tänään. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 138-156.
- Piispainkokouksen pöytäkirja 13.-14.9.2005. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Porkka, J. 2005. Isostoiminnan rikkaus - leirityön tarpeista nuorisokulttuuriksi. Teoksessa T. Paananen ja H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 82-108.
- Porkka, J. 2008. Kirkon kasvatustoiminta yhtenäiskulttuurista postmoderniin aikaan. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 153-220.
- Puolimatka, T. 2008. Arvojemme juuret. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 15-62.
- Raunio, A. 2003. Jumalan sana. Teoksessa O. Vainio (toim.) Johdatus luterilaisen spiritualiteetin teologiaan. Helsinki: Kirjapaja Oy, 107-124.

Riekkinen, W. 2008. Kristillisen kasvatuksen lähtökohdista. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten Keskus/LK-kirjat, 83-93.

Salomäki, H. 2004. Nuorisotyön tulevaisuus Lapuan ja Oulun hiippakunnissa. Nuorisotyönohjaajien näkemykset ammatti-identiteetistä, koulutustarpeista, alueellisista kysymyksistä ja työn tulevaisuudennäkymistä. Kokkola: Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu.

Tuominen, H. 2005. Elän ja hengitän - nuoren spiritualiteetti. Teoksessa T. Paananen ja H. Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 35-52.

Veijola, T. 2004. Kaanonin synty ja teologinen merkitys. Teoksessa M. Hytönen (toim.) Raamattu ja kirkon usko tänään. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja. Tampere: Kirkon tutkimuskeskus, 53-71.

Hyvä nuorisotyön ammattilainen!

Olen Annika Lähteenmäki, yhteisöpedagogiopiskelija ja tuleva nuorisotyönohjaaja Centria-ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on selvittää, millainen kirkon nuorisotyönohjaajien Raamatun tuntemus on ja miten Raamattu näkyy nuorisotyössä. Hankkeistajanani toimii Oulun hiippakunnan tuomiokapituli.

Tutkimus kohdistuu kahteen rovastikuntaan Oulun hiippakunnan alueella, Kalajoen ja Rovaniemen rovastikuntiin. Koska tutkimuskohde on näin rajattu ja vastaajia siis vähän, tutkimuksen onnistumiseksi on erityisen tärkeää, että käytätte kyselyyn hetkisen aikaa. Näkemysten ja mielipiteiden avulla voidaan kehittää sekä kirkon tekemää työtä että nuorisotyönohjaajien omaa ammatillista osaamista.

Vastaamisaikaa on 15.9. saakka. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa enintään 15-20 minuuttia ja se löytyy osoitteesta:

<https://www.webropolsurveys.com/S/29AB95A268CE5549.par>

Toivon, että vastaisitte myös tähän sähköpostiin, jotta tiedän, keihin ottaa tarvittaessa yhteyttä uudelleen. Kyselyyn osallistutaan nimettömästi ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti, eikä yksittäisiä tietoja tule ilmi.

Kiitos vastauksistasi jo etukäteen!

Mukavaa syksyn alkua toivottaen

Annika Lähteenmäki
annika.lahteenmaki@cou.fi
XXXXXXXXXX

**Nuorisotyönohjaajien Raamatun tuntemus ja käyttö nuorisotyössä - tutkimus
Kalajoen ja Rovaniemen rovastikuntien alueella**

PERUSTIETOJA

1. Sukupuoli

- Mies Nainen

2. Ikä

- 20-29 v.
 30-39 v.
 40-49 v.
 50-59 v.
 60 v. tai enemmän

3. Missä rovastikunnassa työskentelet?

- Kalajoen rovastikunnassa Rovaniemen rovastikunnassa

4. Kuinka monta nuorisotyönohjaajaa kyseisessä seurakunnassa työskentelee?

- 1
 2
 3
 4
 5 tai enemmän

5. Työvuodet kyseisessä seurakunnassa

- alle vuosi
 1-2 vuotta
 3-5 vuotta
 6-10 vuotta
 11-15 vuotta
 16-20 vuotta
 21-25 vuotta
 yli 25 vuotta

6. Työvuodet nuorisotyönohjaajana yhteensä

- alle vuosi
- 1-2 vuotta
- 3-5 vuotta
- 6-10 vuotta
- 11-15 vuotta
- 16-20 vuotta
- 21-25 vuotta
- yli 25 vuotta

7. Koulutus

- sosionomi/kirkon nuorisotyönohjaaja
 - yhteisöpedagogi/kirkon nuorisotyönohjaaja
 - diakoni-kirkon nuorisotyönohjaaja
 - kirkon nuorisotyönohjaaja
 - muu, mikä?
-

8. Mistä oppilaitoksesta valmistuit?

9. Minä vuonna valmistuit?

10. Työskenteletkö

- vakinaisessa virassa
 - määräaikaisessa virassa
 - sijaisena
 - muuten, miten?
-

11. Mikä on pääasiallinen työalasi?

- varhaisnuorisotyö
 nuoriso- ja rippikoulutyö
 erityisnuorisotyö
 koko nuorisotyö
 muu, mikä?
-

TYÖNTEKIJÄN HENGELLINEN ELÄMÄ**12. Työntekijän hengellisen elämän hoitaminen työajan ulkopuolella**

(1 = en koskaan, 2 = harvoin, 3 = joskus, 4 = melko usein, 5 = usein)

	1	2	3	4	5
Luen Raamattua.	☐	☐	☐	☐	☐
Luen Raamatun selitysteoksia.	☐	☐	☐	☐	☐
Osallistun raamattuopetustilaisuuksiin.	☐	☐	☐	☐	☐
Luen muuta hengellistä kirjallisuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Kuuntelen hengellisiä radio-ohjelmia.	☐	☐	☐	☐	☐
Seuraan hengellisiä tv-ohjelmia.	☐	☐	☐	☐	☐
Käyn jumalanpalveluksissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Käyn muissa hengellisissä tilaisuuksissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Rukoilen.	☐	☐	☐	☐	☐

13. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat sinulle ovat?

(1 = ei ollenkaan tärkeä, 2 = vain vähän tärkeä, 3 = jonkin verran tärkeä, 4 = melko tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

	1	2	3	4	5
Jumala	☐	☐	☐	☐	☐

Sitoutuminen kirkon oppeihin ja arvoihin	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Rukous	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Jumalanpalvelus	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Muu seurakuntayhteys	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

14. Kuinka tärkeitä seuraavat herätysliikkeet/uskonsuunnat sinulle ovat?

(1 = ei ollenkaan tärkeä, 2 = vain vähän tärkeä, 3 = jonkin verran tärkeä, 4 = melko tärkeä, 5 = erittäin tärkeä)

	1	2	3	4	5
Rukoilevaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Herännäisyys	☐	☐	☐	☐	☐
Lestadiolaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Evankelisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Kansan Raamattuseura	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen Raamattuopisto	☐	☐	☐	☐	☐
Kansanlähetyksen	☐	☐	☐	☐	☐

RAAMATTU

15. Millainen on Raamatun ja siihen liittyvien asioiden tuntemuksesi?

(1 = erittäin vähäinen, 2 = melko vähäinen, 3 = kohtalainen, 4 = melko hyvä, 5 = erittäin hyvä)

	1	2	3	4	5
Kirjojen luokittelu ja sijoittuminen Raamatussa	☐	☐	☐	☐	☐
Pelastushistoria	☐	☐	☐	☐	☐
Raamatun henkilöt	☐	☐	☐	☐	☐
Raamatun tieteellinen tuntemus	☐	☐	☐	☐	☐

Raamatun tulkitseminen	○ ○ ○ ○ ○
Raamatun soveltaminen nykyaikaan	○ ○ ○ ○ ○
Raamatun opettaminen ryhmille	○ ○ ○ ○ ○
Puheen tai hartauden pitäminen raamatunteksteistä	○ ○ ○ ○ ○

Vanhan testamentin sisältö

Mooseksen kirjat	○ ○ ○ ○ ○
Historialliset kirjat	○ ○ ○ ○ ○
Runolliset kirjat	○ ○ ○ ○ ○
Profeettakirjat	○ ○ ○ ○ ○

Uuden testamentin sisältö

Evankeliumit	○ ○ ○ ○ ○
Apostolien teot	○ ○ ○ ○ ○
Kirjeet	○ ○ ○ ○ ○
Johanneksen ilmestys	○ ○ ○ ○ ○

16. Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä?

(1 = täysin eri mieltä, 2 = osittain eri mieltä, 3 = en osaa sanoa, 4 = osittain samaa mieltä, 5 = täysin samaa mieltä)

	1	2	3	4	5
Raamattu on minulle tärkeä.	○	○	○	○	○
Raamattu on Jumalan sanaa.	○	○	○	○	○
Raamatun sanoma on ajankohtainen myös tämän ajan ihmisille.	○	○	○	○	○
Raamatun julistaminen ja opettaminen on tärkeä osa nuorisotyönohjaajan työtä.	○	○	○	○	○
Haluaisin ymmärtää Raamattua paremmin.	○	○	○	○	○

17. Kuvaile käsitystäsi Raamatusta omin sanoin.

18. Kuinka paljon seuraavista on ollut hyötyä Raamatun tuntemuksen kehittymisessä?

(1 = ei ollenkaan/en ole hyödyntänyt, 2 = vain vähän, 3 = jonkin verran, 4 = melko paljon, 5 = erittäin paljon)

1 2 3 4 5

Ammattikoulutus ○○○○○

Muu kirkolliseen alaan liittyvä ammattikoulutus ○○○○○

Täydennyskoulutus ○○○○○

Työalan tiimi ○○○○○

Esimies ○○○○○

Koko työyhteisö ○○○○○

19. Kaipaatko enemmän tukea Raamatun tuntemukseesi?

kyllä, millaista?

en

20. Oletko osallistunut täydennyskoulutukseen, joka on lisännyt Raamatun tuntemusta tai muuta hengellistä osaamista?

kyllä en

1. Täydennyskoulutusta on järjestänyt

- seurakunta
- hiippakunta
- joku kirkon keskus
- joku palvelu- tai lähetysjärjestö
- muu, mikä?
- _____
- en ole osallistunut täydennyskoulutukseen

22. Kaipaako enemmän täydennyskoulutusta?

- kyllä, millaista?
- _____
- en

NUORISOTYÖN TOIMINTA**23. Nuorten toiminta työskentelemässäni seurakunnassa sisältää:**

- nuorteniltoja
- raamattupiirejä/soluja
- avoimia ovia/kahvilatoimintaa
- isokoulutusta
- nuorten leirejä
- muuta, mitä?
- _____

NUORTENILLAT**24. Nuorteniltoja järjestetään suunnilleen**

- kerran viikossa tai useammin
- 2 kertaa kuukaudessa
- kerran kuukaudessa
- harvemmin
- ei koskaan

25. Nuortenilloissa käy keskimäärin

- alle 10
- 10-20
- 21-30
- 31-40
- yli 40
- seurakunnassamme ei järjestetä nuorteniltoja

26. Nuortenillat sisältävät

- opetusta
- Raamatun lukemista
- rukoilua
- hartaushetkiä
- muuta, mitä (hengellistä)?

- ei mitään edellä mainituista/nuorteniltoja ei järjestetä

27. Opetuksellisia nuorteniltoja suunnittelee ja toteuttaa

- nuorisotyönohjaaja(t)
- muut työntekijät
- nuoret
- vierailijat
- muut, ketkä?
- _____
- nuorteniltamme eivät sisällä opetusta
- seurakunnassamme ei järjestetä nuorteniltoja

RAAMATTUPIIRIT/SOLUT**28. Seurakunnassamme toimii nuorten****raamattupiirejä/soluja**

- 1
- 2
- 3
- 4 tai enemmän
- ei yhtään

29. Raamattupiiri(t) kokoontuvat suunnilleen

- kerran viikossa tai useammin
- 2 kertaa kuukaudessa
- kerran kuukaudessa
- harvemmin
- ei koskaan

30. Raamattupiireissä käy keskimäärin

- alle 10
- 10-20
- 21-30
- 31-40
- yli 40
- seurakunnassamme ei järjestetä raamattupiirejä

31. Raamattupiirit sisältävät

- opetusta
- Raamatun lukemista
- rukoilua
- hartaushetkiä
- muuta, mitä (hengellistä)?

- ei mitään edellä mainituista/raamattupiirejä ei järjestetä

AVOIMET OVET/KAHVILATOIMINTA**32. Avoimia ovia/kahvilatoimintaa järjestetään****suunnilleen**

- kerran viikossa tai useammin
- 2 kertaa kuukaudessa
- kerran kuukaudessa
- harvemmin
- ei koskaan

33. Avoimissa ovissa/kahvilatoiminnassa käy keskimäärin

- alle 10
 10-20
 21-30
 31-40
 yli 40
 seurakunnassamme ei järjestetä avoimia ovia/kahvilatoimintaa

34. Avoimet ovet/kahvilatoiminta sisältää

- opetusta
 Raamatun lukemista
 rukoilua
 hartaushetkiä
 muuta, mitä (hengellistä)?

 ei mitään edellä mainituista/kahvilatoimintaa ei järjestetä

ISOSKOULUTUS**35. Isoskoulutus koostuu**

- (ilta)kokoontumisista
 leir(e)istä
 seurakunnan muuhun (nuorten) toimintaan osallistumisesta
 muusta, mistä?

 seurakunnassamme ei järjestetä isoskoulutusta

36. Isokoulutusta järjestetään suunnilleen

- kerran viikossa tai useammin
- 2 kertaa kuukaudessa
- kerran kuukaudessa
- harvemmin
- ei koskaan

37. Isokoulutuksessa käy keskimäärin

- alle 10
- 10-20
- 21-30
- 31-40
- yli 40
- seurakunnassamme ei järjestetä isokoulutusta

38. Isokoulutus sisältää

- opetusta
- Raamatun lukemista
- rukousta
- hartaushetkiä
- muuta, mitä (hengellistä)?

- ei mitään edellä mainituista/isokoulutusta ei järjestetä

NUORTEN LEIRIT**39. Seurakunnassamme järjestetään nuorten leirejä**

- kerran vuodessa
- 2-3 kertaa vuodessa
- 4-5 kertaa vuodessa
- 6 kertaa tai enemmän vuodessa
- ei yhtään

40. Nuorten leireille osallistuu keskimäärin

- alle 10
- 10-20
- 21-30
- 31-40
- yli 40
- seurakunnassamme ei järjestetä nuorten leirejä

41. Nuorten leirit sisältävät

- opetusta
- Raamatun lukemista
- rukoilua
- hartaushetkiä

muuta, mitä (hengellistä)?

- ei mitään edellä mainituista/nuorten leirejä ei järjestetä

42. Nuorten leirejä suunnittelee ja toteuttaa

nuorisotyönohjaaja(t)

muut työntekijät

nuoret

vierailijat

muut, ketkä?

seurakunnassamme ei järjestetä nuorten leirejä

RAAMATTU, HENGELLISYYS JA NUORISOTYÖ

43. Millä muulla tavoin Raamattu näkyy nuorisotyön toiminnassa?

44. Miten toimintaa voisi kehittää, jotta Raamattu olisi enemmän esillä?

45. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat seurakuntanne nuorisotyössä?

(1 = ei ollenkaan tärkeitä, 2 = vain vähän tärkeitä, 3 = jonkin verran tärkeitä, 4 = melko tärkeitä, 5 = erittäin tärkeitä)

	1	2	3	4	5
Raamatun lukeminen/opettaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Nuorten kannustaminen itsenäiseen Raamatun lukemiseen	☐	☐	☐	☐	☐
Jumalanpalvelus- ja hartauselämä	☐	☐	☐	☐	☐
Sielunhoito/hengellinen ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐

46. Kirkolla on neljä perustehtävää: kasvatus, julistus, lähetys ja palvelu. Arvioi niiden

toteutuminen seurakuntasi nuorisotyössä.

(1 = ei ollenkaan/hyvin huonosti toteutunut, 2 = vain vähän toteutunut, 3 = jonkin verran toteutunut, 4 = melko hyvin toteutunut, 5 = erittäin hyvin toteutunut)

	1	2	3	4	5
kasvatus	☐	☐	☐	☐	☐
julistus	☐	☐	☐	☐	☐
lähetys	☐	☐	☐	☐	☐
palvelu	☐	☐	☐	☐	☐

47. Mitä muuta haluat sanoa seurakuntasi nuorisotyöstä?
